

**КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ а.д.о.
БЕОГРАД**

**Напомене уз појединачне
финансијске извештаје
31. децембар 2020. године**

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. Београд (у даљем тексту "Компанија" или "Друштво") је правно лице организовано као јавно акционарско друштво за обављање послова из делатности осигурања и других послова у складу са законом. Акције Компаније листиране су на организованом тржишту – Београдска берза, Београд.

Седиште Компаније је у Београду, Македонска улица бр. 4. Матични број Компаније је 07046898, а Порески идентификациони број (ПИБ) је 100001958.

Компанија је правни следбеник Компаније "Осигурање Дунав" д.д. Београд, организоване Одлуком Скупштине Деоничарског друштва за осигурање "Дунав" усвојеној на IX седници одржаној 26. априла 1994. године и уписаној у регистар Привредног суда у Београду, решењем IV-Fi бр. 9281/94, од 1. септембра 1994. године, а која је решењем Привредног суда у Београду II-Fi бр. 7821/97, регистарски уложак 4-01-00, од 3. јула 1997. године регистрована као акционарско друштво у складу са Законом о осигурању имовине и лица.

Решењем Агенције за привредне регистре у Београду број 1992/2005 од 2. марта 2005. године, Компанија је преведена у Регистар привредних субјеката и регистрована као акционарско друштво за осигурање.

Компанија је организована у складу са Законом о осигурању ("Службени гласник РС", бр. 139/2014) и Законом о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011 и 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019). Народна банка Србије је издала решење Г. бр. 2959 од 25. априла 2016. године којим се утврђује да је Компанија ускладила своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању и испунила услове који су прописани за обављање свих врста животних осигурања и свих врста неживотног осигурања из члана 8. и 9. Закона.

У циљу стицања добити, Компанија обавља делатност коју чине следећи послови осигурања за које је Компанија добила дозволу Народне банке Србије:

- Послови животних осигурања, и то: (а) осигурање живота, (б) осигурање за случај венчања и рођења, (в) рентно осигурање, (г) допунско осигурање уз осигурање живота, (д) животна осигурања наведена под тачкама (а), (б), (в), везана за јединице инвестиционих фондова, (ђ) тонтине, које представљају врсту осигурања у коме се осигураници споразумеју да ће заједнички капитализовати своје доприносе и тако капитализовану имовину поделити између оних осигураника који доживе одређену старост, односно између наследника умрлих осигураника, (е) осигурање с капитализацијом исплате, које се заснива на актуарским обрачунима и у коме осигураник као замену за једнократну или периодичну уплату премије прима исплате у одређеној висини и у одређеном периоду.
- Послови неживотних осигурања, и то: (а) осигурање од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, које гарантује непосредно или посредно испуњење обавеза дужника, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.

Компанија своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје делатности, у складу са утврђеном пословном политиком. Послови из делатности Компаније обављају се у Генералној дирекцији и огранцима Компаније - Главним филијалама осигурања.

У Генералној дирекцији обављају се послови из делатности осигурања, као и други послови у складу са законом, а који су од интереса за Компанију као целину. У Генералној дирекцији организује се, контролише и координира процес рада у области осигурања (за неживотна осигурања; за продају неживотних осигурања; за продају животних осигурања; за накнаду штета), као и у области финансијских послова, послова логистике, правних послова, послова из области људских ресурса, информатике, интерне ревизије, интерне контроле и контроле усклађености пословања, актуарских послова, послова управљања ризицима солвентности и послова маркетинга, као и послова комуникације и бриге о клијентима.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ (Наставак)

Компанија послује на целој територији Републике Србије, преко мреже коју чини 28 главних филијала осигурања неживота које су груписане у пет региона. Продајна мрежа животних осигурања своју делатност обавља преко једне главне филијале у оквиру које су образоване ниже организационе јединице.

Друштва која послују као контролисана друштва Компаније су: "Дунав ауто" д.о.о. Београд, "Дунав" друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд, "Dunav Stockbroker" а.д. Београд, "Дунав-Ре" а.д.о. Београд, "Дунав осигурање" а.д. Бања Лука, Република Српска, "Дунав ауто" д.о.о. Бања Лука, Република Српска, "Дунав турист" д.о.о. Златибор и "Дунав ауто логистика" д.о.о. Београд.

Укупан основни капитал Компаније чини друштвени капитал 51,86% и акцијски капитал 48,14% при чему је већински власник акцијског капитала Република Србија са 94,09%. Структура акцијског капитала по акционарима приказана је у Напомени 33.1.

Друштво је током 2020. године имало закључен уговоре са 73 посредника, 30 заступника за животна осигурања и 81 заступника за неживотна осигурања. Такође је Друштво у току 2020 године имало закључен 231 уговор о заступању у складу са чланом 113 Закона о осигурању и 361 уговор са техничким прегледима.

На дан 31. децембра 2020. године Компанија има 3.105 запослених (31. децембар 2019. године: 3.084 запослених). Квалификациона структура запослених на дан 31. децембра 2020. и 2019. године приказана је у наредној табели:

Степен стручне спреме	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
I и II	14	15
III	124	119
IV	1.196	1.206
V	9	9
VI	465	490
VII	1.285	1.233
VIII	12	12
Укупно	3.105	3.084

Просечан број запослених на основу стања на крају сваког месеца у 2020. години износи 3.084 (2019. година: 3.036 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију појединачних финансијских извештаја

Друштва регистрована за обављање послова осигурања и реосигурања у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019), Законом о осигурању (Службени гласник РС, 139/2014), Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 135/2014 и 102/2015) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Друштво, као велико правно лице, обавезно је да примењује превод Међународних стандарда финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија ("Министарство").

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

Превод стандарда који утврђује и објављује Министарство чине основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, међутим не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења.

На ове финансијске извештаје је примењен превод утврђен Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године. Преведени стандарди утврђени наведеним решењем примењују се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2020. године.

Нови преводи стандарда који нису у примени

Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године утврђен је превод Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) који ће почети да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, док се исти могу применити на добровољној основи и приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. децембра 2020. године (уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје). Друштво се није одлучило за добровољну примену наведеног превода МСФИ у овим финансијским извештајима за 2020. годину. Руководство предвиђа да ће сва горе наведена тумачења и стандарди бити примењени у финансијским извештајима Друштва за раздобља од када буду на снази, те да њихово усвајање неће имати значајан утицај на финансијске извештаје у раздобљу прве примене, изузев примене МСФИ 16 Лизинг.

Друштво ће признавати средства са правом коришћења и обавезе по закупу које представљају будућа плаћања закупнине. Од признавања по овом стандарду биће изузети краткорочни закуп и закуп мале вредности како је Друштво предвидело да ће прописати својим интерним актима. Друштво ће признати нова средства са правом коришћења и обавезе за лизинг пословног простора за седиште Друштва, пословнице и филијале, друге просторе и опрему који су Друштву неопходни ради вршења своје делатности. Исказивање трошка закупнине у билансу успеха ће бити замењено је трошком амортизације за средства са правом употребе и трошком камате за обавезе за лизинг. Друштво ће применити МСФИ 16 на све уговоре који су ступили на снагу пре 1. јануара 2021. године и који су идентификовани као закуп и у складу са МРС 17 и ИФРИЦ 4 помоћу модификованог ретроспективног приступа и то уз опцију по којој је вредност средстава са правом коришћења једнака вредности обавезе за лизинг, те стога неће постојати ефекти прве примене стандарда у оквиру нераспоређене добити 1. јануара 2021. године, при чему се упоредни подаци такође не коригују. Друштво је извршило прелиминарне обрачунае утицаја примене МСФИ 16 на финансијске извештаје. Стварни ефекти зависеће од будућих економских услова, промена у портфолију закупљених средстава, процене Друштва да ли ће искористити опције продужења уговора и мере у којој ће Друштво користити нека практична решења и право на изузеће од признавања у складу са стандардом. На дан 1.1.2021. године процењено је да ће минимална будућа плаћања по закупима уз претпоставку да неће доћи до активирања опције превременог раскида износити између РСД 550.000 хиљада и РСД 610.000 хиљада, у истом опсегу за који се претпоставља да ће бити евидентиран и као додатна обавеза за лизинг.

У погледу иницијалне имплементације МСФИ 16, следеће треба да буде узето у обзир:

- Приказано вредновање је прелиминарно јер нису комплетирани сви захтеви прелазних одредби, тако да су могуће корекције;
- Друштво није завршило тестирање и вредновање контрола над обрачунима. Последице, приказани прелиминарни ефекти, могу бити измењени када се имплементација оконча;
- Системи и односне контроле, успостављене у складу са новим захтевима, нису биле оперативне током целог извештајног периода;
- Нове рачуноводствене политике, претпоставке, просуђивања и технике вредновања у употреби су предмет промена док Друштво не преда прве финансијске извештаје који укључују и датум иницијалне примене.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене финансијске извештаје. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Приликом састављања ових финансијских извештаја, Друштво није применило МСФИ и МРС који у својим одредбама дозвољавају ранију примену нити је применило стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Друштво је спровело анализу прихода са аспекта нових захтева стандарда МСФИ 15 – Приходи по основу уговора са корисницима. На основу анализе, закључено је да примена захтева МСФИ 15 не захтева промену временског момента признавања прихода и одговарајућих износа.

У складу са захтевима МСФИ 4 Уговори о осигурању дозвољава осигуравачима који испуњавају специфичне критеријуме да примењују изузеће примене за прелазни период којим су ослобођени захтева стандарда МСФИ 9 до тренутка примене МСФИ 17 уговори о осигурању. С обзиром да испуњава захтеване специфичне критеријуме (Друштво се се одлучило за коришћење изузећа примене. У складу са наведеним МСФИ 9 ће бити примењен истовремено са применом МСФИ 17.

Компанија је у обавези да саставља консолидоване финансијске извештаје за Групу за годину која се завршава 31. децембра 2020. године, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и исте достави Агенцији за привредне регистре до краја јула 2021. године.

Појединачни финансијски извештаји Компаније су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Компанија је у састављању ових појединачних финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике образложене у Напомени 3.

У складу са Законом о рачуноводству, појединачни финансијски извештаји Компаније су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну и функционалну валуту у Републици Србији.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране руководства Компаније 17. марта 2021. године.

2.2. Начело сталности пословања

Појединачни финансијски извештаји су састављени у складу са начелом сталности пословања правног лица, који подразумева да ће Компанија наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

2.3. Коришћење процењивања

Презентација појединачних финансијских извештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примењују у Републици Србији захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања појединачних финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања појединачних финансијских извештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

У даљем тексту наведене су кључне процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)**2.3.1. Исправка вредности потраживања**

Компанија врши процену наплативости потраживања, као и обрачун исправке вредности за сва сумњива и спорна потраживања, а на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне обавезе.

Процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања осим оне која је формирана у приложеним појединачним финансијским извештајима.

2.3.2. Процене везане за формирање техничких резерви

Најзначајније процене везане за финансијске извештаје Друштва односе се на формирање техничких резерви. Друштво има релативно конзервативан приступ формирању резерви и примењује прописе Народне банке Србије. Друштво запошљава овлашћене актуаре који су задужени, између осталог и за обрачун техничких резерви.

Основне претпоставке коришћене при обрачуна математичке резерве осигурања живота и Лат теста описане су у Напомени 34.1. док су претпоставке у вези са обрачуном резервисаних штета обелодањене у напомени 40. Анализе сензитивности значајних претпоставки коришћених при формирању техничких резерви дате су у напомени 47.3.

2.3.3. Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Компанија примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

2.3.4. Процена фер вредности некретнина и инвестиционих некретнина

Фер вредности грађевинских објеката класификованих као некретнине, односно као инвестиционе некретнине, процењује се од стране квалификованих проценитеља. Некретнине и инвестиционе некретнине су биле предмет процене на дан 31. децембра 2019. године од стране независног проценитеља, при чему је Друштво на дан 31. децембра 2020. године спровело додатне анализе фер вредности некретнина и инвестиционих некретнина. Детаљи у вези резултата анализе као и примењених метода процене, обелодањени су у Напоменама 23. и 24. уз појединачне финансијске извештаје.

2.4. Извештавање по сегментима

Основни извештајни сегменти Компаније су пословни сегменти, односно посебно организовани сегменти за поједине врсте послова осигурања којима се бави. Основни извештајни сегменти су приказани у складу са Законом о осигурању и Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање и то су:

- (а) Животна осигурања збирно, а посебно осигурање живота и животна осигурања осим осигурања живота.
- (б) Неживотна осигурања збирно, а посебно и:
  - осигурање од последица незгоде и добровољно здравствено осигурање;
  - осигурање возила;
  - осигурање пловних објеката и транспорта;
  - осигурање ваздухоплова;
  - имовинска осигурања;
  - осигурање од одговорности;
  - осигурање кредита и јемства;
  - неживотна осигурања која нису сврстана у подгрупе.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

Менаџмент Компаније прати показатеље пословања сегмената на бази биланса успеха и биланса стања по изнад наведеним врстама осигурања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Друштво конзистентно примењује усвојене рачуноводствене политике у свим периодима презентираним у појединачним финансијским извештајима. Упоредне податке представљају финансијски извештаји Друштва на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2019. године. Друштво је за потребе боље презентације кориговало у одређеним сегментима упоредне податке. Основне рачуноводствене политике примењене код састављања појединачних финансијских извештаја наведене су даље у тексту.

3.1. Појединачни финансијски извештаји и консолидација

Ови финансијски извештаји представљају појединачне финансијске извештаје Компаније у којима нису консолидовани финансијски извештаји следећих зависних правних лица:

Бр.	Назив зависног правног лица	31. децембар 2020. % учешћа	31. децембар 2019. % учешћа
1.	Друштво за реосигурање Дунав-Ре а.д.о., Београд	88,41%	88,41%
2.	Дунав Турист д.о.о. Златибор	96,15%	96,15%
3.	Дунав Ауто д.о.о. Београд	100,00%	100,00%
4.	Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд	100,00%	100,00%
5.	Брокерско-Дилерско Друштво <i>Dunav Stockbroker</i> а.д. Београд	100,00%	100,00%
6.	Дунав осигурање а.д. Бања Лука	89,94%	89,94%
7.	Дунав Ауто д.о.о. Бања Лука	89,94%	89,94%
8.	Дунав Ауто Логистика д.о.о. Београд-Чукарица	100,00%	100,00%

Компанија је у обавези да саставља консолидоване финансијске извештаје за Групу за годину која се завршава 31. децембра 2020. године, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и исте достави Агенцији за привредне регистре до 31. јула 2021. године.

3.2. Некретнине и опрема и инвестиционе некретнине**3.2.1. Некретнине и опрема који служе за обављање делатности**

Земљишта, грађевински објекти и опрема су материјална средства која Компанија држи за пружање услуга или у административне сврхе и за која се очекује да ће се користити дужи од једног обрачунског периода. Почетно признавање врши се по набавној вредности.

Након почетног признавања, земљишта и некретнине се исказују по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштenu (фер) вредност на дан ревалоризације (процене), умањену за укупан износ исправке вредности по основу обрачунате амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења, све у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Процена фер вредности земљишта и некретнина врши се довољно често, односно када год постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. У сваком случају, процена земљишта и некретнина се врши сваке три године од стране овлашћеног процењивача, у складу са Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Некретнине у власништву Компаније биле су предмет процене на дан 31. децембра 2019. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности.

Након почетног признавања сва средства опреме (изузев уметнина) исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења, односно применом основног поступка предвиђеног рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Након почетног признавања, уметничка дела (уметничке слике) која нису набављена или се држе у циљу стицања добити, исказују се по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштenu (фер) вредност на дан ревалоризације. Процена уметничких дела се врши регуларно када постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. Амортизација уметничких дела се не обрачунава.

Амортизација

За обрачун амортизације некретнина и опреме, примењује се пропорционални метод. Обрачун амортизације опреме врши се применом пропорционалног метода отписивања са циљем да се средства отпишу током њиховог корисног века трајања.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност (за средства која се вреднују применом основног поступка), односно ревалоризована набавна вредност (за средства која се вреднују применом алтернативног поступка), по одбитку процењене преостале вредности средстава на крају процењеног века коришћења. Ако је преостала вредност средстава безначајна, сматра се да је једнака нули.

Стопе амортизације које су биле у примени за обрачун амортизације за 2020. и 2019. годину на основу процењеног века трајања дате су у наставку (у %):

	2020.	2019.
Грађевински објекти	1,69 - 50,00%	1,75 - 50,00%
Рачунарска опрема	20,00%	20,00%
Возила	16,67%	15,50%
Остала опрема	7,00 - 33,33%	7,00 - 33,33%

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит правних лица ("Службени гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 и 153/2020), Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе ("Службени гласник РС", бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 и 8/2019) и Правилником о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе ("Службени гласник РС", бр. 93/2019), што резултира у одложеним порезима (Напомена 20).

Друштво на крају сваке пословне године са ревалоризационих резерви преноси у нераспоређену добит део ревалоризационих резерви који представља разлику између амортизације засноване на ревалоризационој књиговодственој вредности средстава и амортизације засноване на првобитној набавној вредности средстава.

3.2.2. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или делови зграда – или и једно и друго), које Компанија (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите делатности или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно одмеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вредности која укључује трошкове трансакције. Вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања врши се по методу поштене (фер) вредности. Повећање фер тржишне вредности се исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.3. Умањење вредности материјалне имовине**

На сваки датум биланса стања Компанија преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Компанија процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања, која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство. Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа.

Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности.

Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

3.4. Учешћа у капиталу

Учешћем у контролисаном друштву сматра се улагање којим је Компанија стекла контролу над тим друштвом. У складу са Законом о осигурању, Компанија има контролно учешће у другом правном лицу када има директно или индиректно право или могућност да оствари 50% или више гласачких права у том правном лицу, односно када Компанија има директно или индиректно власништво над 50% или више капитала у том правном лицу, или могућност именовања натполовичне већине чланова органа управљања или надзора тог правног лица или могућност ефективног вршења контролног утицаја на управљање тим правним лицем или на његову пословну политику.

Учешћа у капиталу контролисаних правних лица исказана су по набавној вредности улагања, умањеној за акумулиране импаритетне губитке (Напомена 25).

Набавна вредност приликом стицања учешћа у капиталу не укључује трансакционе трошкове, који се могу директно приписати стицању учешћа у капиталу. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет рачуна биланса успеха у тренутку куповине/стицања.

Учешћа у капиталу осталих правних лица, за које не постоји активно тржиште и тржишне вредности, вреднују се по набавној вредности умањеној за исправку вредности.

3.5. Остали дугорочни финансијски пласмани

Дугорочне хартије од вредности које се држе до доспећа се исказују у износима који одговарају амортизованом трошку на дан билансирања, по коме се ова финансијска средства одмеравају приликом почетног признавања, умањена за исплате главнице, уз додавање или одузимање акумулиране амортизације применом метода ефективне камате за све разлике између почетног износа и износа при доспећу и уз одузимање за исправку вредности по основу обезвређења вредности или ненаплативости.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.6. Финансијска средства**

Компанија признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту. Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Компанија обавезала да ће купити или продати финансијско средство.

У зависности од намере са којом су стечена, Компанија финансијска средства распоређује у једну од следећих категорија:

- Финансијска средства која се држе до доспећа;
- Финансијска средства намењена трговању;
- Финансијска средства расположива за продају; и
- Зајмови (кредити) и потраживања.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности, чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Фер вредност је цена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмеравања. Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Компанија изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

3.6.1. Финансијска средства која се држе до доспећа

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Компанија класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове: (1) имају фиксне или одредиве исплате; (2) имају фиксно доспеће и постоји намера и могућност да се држе до доспећа.

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућних готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Компаније се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

3.6.2. Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Компанија управља и за који постоји доказ да су:

- Стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности;
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити; или

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена. Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.6.3. Финансијска средства расположива за продају**

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању.

Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Компаније о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова.

Добици и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

3.6.4. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања и пласмани су недериватна финансијска средства са фиксним или одређивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Почетно мерење пласмана и потраживања врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању

Накнадно вредновање кредита и пласмана врши се по амортизованој набавној вредности применом ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана. Добити и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Ако постоји објективни доказ да је настао губитак због умањења вредности зајмова (кредита) и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског средства (тј. ефективној каматној стопи израчунатој приликом почетног признавања).

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је вредност ових средстава умањена по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправке вредности.

Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист биланса успеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вредности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

3.7. Потраживања по основу премије осигурања и остала краткорочна потраживања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговорача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја Извршни одбор Компаније.

Уколико је потраживање исказано у страниј валути приликом почетног признавања, Компанија потраживање изражава у динарима, тако што се на износ у страниј валути примењује званични средњи курс те стране валуте, на датум. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода.

Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.8. Исправка вредности потраживања**

Уколико постоји вероватноћа да Компанија неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања свODE на реалну вредност.

Компанија процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о осигурању и обезвређеност осталих краткорочних потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања, сагласно посебном Правилнику о начину процењивања потраживања који доноси Компанија. Сходно Правилнику о начину процењивања потраживања, Компанија врши појединачну и општу исправку вредности потраживања. Појединачна исправка вредности у висини целокупног износа потраживања врши се за:

- потраживања која нису наплаћена у року од три месеца од дана доспелости;
- потраживања са сумњивим или спорним правним основом;
- потраживања за камате; и
- потраживања од контролисаних правних лица.

Поред тога, потраживања чији износ прелази 1% гарантне резерве Компаније, исправљају се у оном износу у ком се процени ризик њиховог враћања у будућем периоду за сваког комитента посебно.

Општу исправку вредности потраживања за премију осигурања Компанија врши на основу процене финансијске способности и трајања доцње у измиривању обавеза према Компанији. Компанија општу исправку вредности врши тако што прво све осигуранике – правна лица за премију осигурања класификује у једну од три категорије:

Категорија I – Потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно са доцњом до три месеца, при чему се наведена потраживања не исправљају.

Категорија II – потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника, као и потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до 9 месеци, при чему се за исправку вредности потраживања примењује проценат израчунат односом укупно ненаплаћене и укупно фактурисане премије осигурања у последње три године које претходе години у којој се формира исправка.

Категорија III – потраживања од дужника који своје обавезе измирује са доцњом од преко 9 месеци, при чему се исправка вредности формира до 100% потраживања.

Признавање ефеката промене исправке вредности потраживања се врши на терет биланса успеха. Износи за које је потраживање умањено по наведеном основу евидентирају се преко рачуна исправке вредности.

3.9. Готовински еквиваленти и готовина

Под готовином се подразумевају новчана средства у динарима и страниј валути и средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака. Готовински еквиваленти су краткорочне, високо ликвидне инвестиције које се могу брзо претворити у познате износе готовине и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности.

Хартије од вредности као готовински еквиваленти, депозити по виђењу и готовина процењују се на следећи начин:

- ако су у домаћој валути процењују се по номиналној вредности;
- ако су у страниј валути процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке Србије за односну валуту на дан биланса.

Сва накнадна вредновања позиција готовине и готовинских еквивалената на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.10. Разграничени трошкови прибаве**

Компанија врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији.

Разграничени трошкови прибаве, као активна временска разграничења, користе се због равномерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода, и што реалнијег приказа коначног пословног резултата.

3.11. Капитал и резерве

Капитал Компаније чини основни (акцијски) и остали капитал, резерве, ревалоризационе резерве по основу ревалоризације некретнина и опреме (уметнине), нереализовани добици и губици, нераспоређена добит, односно губитак ранијих година и нераспоређена добит, односно губитак текуће године.

Основни и остали капитал исказује се у номиналној вредности, а вредност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вредности.

Компанија је дужна да у свом пословању одржава основни капитал најмање у висини која је прописана чланом 27. Закона о осигурању, односно у нивоу не мањем од 3.200.000 евра за животна осигурања и 3.200.000 евра за све врсте неживотних осигурања.

Резерве Компаније обухватају емисиону премију, законске, статутарне и друге резерве.

Ради обезбеђивања трајног измирења обавеза и подношења ризика у пословању, осигуравајуће друштво формира гарантну резерву у складу са Законом о осигурању и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање ("Службени гласник РС", бр. 51/2015). Гарантну резерву чине примарни капитал и допунски капитал, умањени за одбитне ставке

3.12. Дугорочна резервисања**3.12.1. Математичка резерва**

Обрачун математичке резерве врши се у складу са Техничким основама животних осигурања, и Правилником о критеријумима и начину обрачунавања математичке резерве, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерва се обрачунава применом начела актуарске математике животних осигурања по нето проспективној методи. Обрачун се за сваки производ осигурања врши на основу верификованих актуарско - техничких основа за обрачун математичке резерве, откупних и капиталисаних вредности и учешћа у добити, коришћењем претпоставки конзистентних са претпоставкама тарифног система коришћеним при закључењу уговора. Обрачуни се врше посебно за сваку валуту.

Математичка резерва укључује и обавезе које се односе на полисе осигурања живота са дискреционим правом учешћа у добити, формирањем резерви за учешће у добити. Резерве за учешће у добити образују по полисама по којима је приписана добит осигураницима применом нето проспективне методе.

Поред наведеног, саставни део математичке резерве је и преносна премија осигурања живота обрачуната методом *pro rata temporis*, и резерва будућих трошкова обрачуната нето проспективном методом.

Тест провере довољности обрачунате математичке резерве (*Liability Adequacy Test* - ЛАТ тест) утврђује се на крају пословне године. Тест се састоји од поређења резервације и утврђене садашње вредности најбоље процене токова готовине (новчаних токова) који се очекују у будућности. Обрачун се врши за сваки уговор посебно, одвојено за осигурања уговорена у девизама и динарима.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Такође, код динарских осигурања одвојено се утврђује тест довољности за: уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 7,5% (до 1. октобра 2010.); уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 6% (од 1. октобра 2010. до 1. маја 2016.); уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 4,5% (од 1. маја 2016. године до 1. априла 2018. године) и уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 3,5% (након 1. априла 2018. године).

Код девизних осигурања одвојено се врши тест довољности за уговоре настале пре 1. маја 2016, уговоре закључене између 1. маја 2016. и 1. септембра 2017, уговоре закључене између 1. септембра 2017. и 1. маја 2018, односно уговоре настале након 1. маја 2018. године, где се респективно примењују рачунске каматне стопе: 3%, 2,5%, 2,25% и 1,8%. Очекивани токови готовине обухватају будуће приходе по основу очекиване премије умањене за очекиване исплате по основу штета и очекиваних будућих трошкова.

3.12.2. Резерве за изравнање ризика

Обрачун резерви за изравнање ризика извршен је у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за изравнање ризика, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Компанија образује резерве за изравнање ризика на врсти осигурања 14 - Осигурање кредита, на годишњем нивоу. Резерве за изравнање ризика увећавају се при годишњем обрачуна ако је остварен нето пословни резултат у овој врсти осигурања, за 75% позитивног нето пословног резултата, а највише до 12% премије у самопридржају, док резерве за изравнање ризика не достигну горњу границу.

Резерве за изравнање ризика умањују се при годишњем обрачуна ако је остварен негативан нето пословни резултат у овој врсти осигурања. Резерве за изравнање ризика умањују се за укупан износ негативног нето пословног резултата у овој врсти осигурања, при чему умањење не може бити веће од износа резерви за изравнање ризика претходне године.

3.12.3. Резерве за бонусе и попусте

Обрачун резерви за бонусе и попусте врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за бонусе и попусте, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерве за бонусе и попусте се утврђују у износу очекиваних поврата премије из оприходоване премије до дана обрачуна.

3.12.4. Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених

Компанија врши резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених и обелодањивање у складу са МРС 19 "Примања запослених". Компанија врши резервисања трошкова за исплату отпремнина и трошкова за исплату јубиларних награда. Приликом обрачуна резервисања користи се актуарски PUC метод (метод кредитирања пројектоване јединице).

3.13. Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе. Друштво нема дугорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу, или
- размене финансијских инструмената са другим правним лицима под потенцијално неповољним условима.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Приликом почетног признавања обавеза, Компанија мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Након почетног признавања, Компанија мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Компанија испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.13.1. Обавезе по основу штета и друге обавезе из пословања

Обавезе за штете по основу осигурања се евидентирају у висини накнаде за ликвидиране штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета, Компанија формира резервисања.

Уколико је обавеза исказана у страниј валути или је уговорена валутна клаузула приликом почетног признавања, Компанија обавезу изражава у динарима тако што се на износ у страниј валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције. Промена девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода. Обавезе исказане у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

3.14. Резерве за преносне премије

Обрачун преносних премија врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за преносне премије, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017). Преносне премије су обрачунате на укупну премију по "про-рата-темпорис" методу. Тест адекватности преносне премије, као и дорезервација тамо где се показао дефицит, се врши кроз обрачун резерви за неистекле ризике.

Поређење са искуством (*run-off* тест) се ради за укупну преносну премију (збир преносне премије и резерви за неистекле ризике). Поређење са искуством укупних резерви за преносне премије 31. децембра 2019. и на дан 31. децембра 2020. није показало дефицит. За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва преносна премија је њен саставни део.

3.15. Резервисане штете

Обрачун резервисаних штета врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Компанија врши резервисања за: настале пријављене, а нерешене штете, настале непријављене штете и трошкове у вези са решавањем и исплатом штета. Компанија врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процене износа штете. Резерве за рентне штете утврђују се у капиталисаним износима, као садашња вредност будућих рентних исплата, узимајући у обзир и очекивано повећање тих исплата.

Резервисан износ на име насталих непријављених штета се обрачунава на нивоу хомогене групе ризика неживотних осигурања, односно хомогене групе ризика животних осигурања за које се не обрачунава математичка резерва. Под хомогеном групом ризика подразумева се једна врста осигурања односно тарифа, тарифна група или њихов скуп у оквиру једне врсте осигурања, а чији ризици имају исте или сличне карактеристике. У зависности од карактеристика појединих хомогених група ризика и расположивости података на дан 31. децембра 2020. следећим методама:

- Паушалном методом (врсте осигурања: осигурање шинских возила, осигурање ваздухоплова, осигурање пловних објеката, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, осигурање кредита, осигурање јемства, осигурање финансијских губитака, осигурање трошкова правне заштите, основно животно осигурање и допунско осигурање уз осигурање живота); и

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

- Маск-овим моделом оцене резерве за настале непријављене штете, где се најбоља оцена добија Chain ladder методом, а маргина ризика на основу претпоставке да R_i и R имају логнормалну расподелу у интервалу поверења не мањем од 40% за R . Примењује се за врсте осигурања: осигурања за последице незгоде, добровољно здравствено осигурање, осигурање моторних возила, осигурање имовине од пожара, остала осигурања имовине, осигурања од одговорности од употребе моторних возила, осигурање од опште одговорности и осигурање помоћи на путу. Полазни интервали поверења су интервали поверења са којима је завршена претходна година. Током обрачуна врши се поређење са искуством, и у зависности од резултата се коригују почетни интервали поверења. После обрачуна врши се тест адекватности резервисаних штета за врсте осигурања где се у случају дефицита на појединој врсти, коригује интервал поверења на ниво који ће задовољити ЛАТ тест.

За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва не врши се резервација за настале непријављене штете.

3.16. Резервисања за неистекле ризике

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за неистекле ризике које је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Правилником је предвиђено да Компанија образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа обрачунате преносне премије на нивоу врсте осигурања. Примењена је формула где се резерва за неистекле ризике рачуна као производ преносне премије са делом очекиваног комбинованог рачуна који прелази 100%.

3.17. Допринос за превентиву

Допринос превентиве представља издвојена средства Компаније намењена улагањима у превентивну заштиту, којима се предупређује остварење осигураног случаја на осигураној имовини и лицима и смањују последице штетних догађаја, а која се на основу критеријума утврђених Правилником о превентиви наменски усмеравају одређеним осигураницима Компаније. Издвојена средства превентиве се признају у оквиру пасивних временских разграничења као расход периода у ком су издвојена.

3.18. Приходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Компаније (пословне и финансијске приходе) и добитке. Уобичајене односно редовне активности Компаније су све активности које Компанија предузима у делокругу свог рада, као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Компаније чине пословни (функционални) приходи, приходи од инвестиционе активности, финансијски приходи, приходи по основу усклађивања вредности имовине и остали приходи.

3.18.1. Пословни (функционални) приходи

У оквиру пословних прихода Компанија евидентира приходе из делатности осигурања, односно приходе по основу премије осигурања и саосигурања умањене за износ премије пренете у реосигурање, приходе непосредно повезане са пословима осигурања и остале пословне приходе.

(а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приходе од премије осигурања и саосигурања представљају износи фактурисане премије (доспеле премије код осигурања живота) коју осигураник/уговорач осигурања плаћа осигуравачу на основу уговора о осигурању, односно саосигурању, умањене за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Извршни одбор Компаније.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења осигурања. Начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања утврђује се интерним актом који доноси Извршни одбор Компаније.

(б) Премија пренета у реосигурање

Расходи по основу премија реосигурања представљају расходе реосигурања ризика код Друштва за реосигурање "Дунав-Ре" а.д.о. Београд са којим Компанија има закључене уговоре о реосигурању.

(в) Остали пословни приходи

Остали пословни приходи односе се на приход по основу продаје зелене карте који друштво остварује у вези са полисама обавезног осигурања аутоодговорности и приходе од услужне обраде штета.

3.18.2. Приходи од инвестирања средстава осигурања

У приходе од инвестирања средстава осигурања спадају: приходи од зависних и придружених правних лица, приходи од улагања у непокретности, приходи од камата и позитивних курсних разлика по основу инвестирања, приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, добици од продаје хартија од вредности, и остали приходи од инвестиционе активности.

3.18.3. Финансијски приходи

Финансијске приходе чине приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, и остали финансијски приходи, осим финансијских прихода од инвестирања средстава осигурања.

3.18.4. Приходи по основу усклађивања вредности имовине

Приходи по основу усклађивања вредности имовине обухватају позитивне ефекте промене фер вредности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним МРС и интерном регулативом.

3.18.5. Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, наплаћена отписана потраживања, вишкови прихода од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.19. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Компаније и губитке.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, расходи по основу инвестирања средстава осигурања, финансијски расходи и остали расходи, који обухватају и расходе по основу обезвређења средстава.

3.19.1. Пословни (функционални) расходи

У оквиру пословних расхода Компанија евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, расходе накнада штета и уговорених износа и друге функционалне расходе.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

(а) *Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе*

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине математичка резерва, допринос за превентиву, допринос за одбрану од града, допринос Гарантном фонду, накнада Републичком фонду за здравствено осигурање, резервисања за изравнање ризика, и остала резервисања и функционални доприноси.

Математичка резерва

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања. Обрачунава се појединачно за сваки уговор о животном осигурању, по проспективној методи за сва осигурања живота, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигураваача утврђених уговором и садашње вредности будућих обавеза уговараача осигурања.

Саставни део математичке резерве су:

- резерве за све гарантоване накнаде (осигуране суме) уговараачима, осигураницима и корисницима осигурања, укључујући и гарантовану откупну вредност;
- резерве за учешће у добити за сва осигурања којима је приписана добит на основу Одлуке Скупштине Компаније;
- резерве будућих трошкова за сва осигурања код којих је престала обавеза плаћања премије; и
- преносна премија.

Математичка резерва се исказује посебно за сваку валуту. Обрачун математичке резерве дефинисан је у Техничким основама животних осигурања Компаније, где је предвиђена примена проспективних метода: бруто - Ziellmer методе и нето проспективне. Техничким основама предвиђено је да се код редуктованих (капитализираних) осигурања, осигурања уговорених са једнократним плаћањем премије и ризико осигурања искључиво примењује нето проспективна метода. Такође, резерва добити и резерва будућих трошкова се обрачунава нето проспективном методом. Компанија врши резервацију будућих трошкова за уговоре код којих је престала даља обавеза плаћања премије (осигурања са уговореном једнократном премијом, капитализирана осигурања).

За обрачун смањења математичке резерве (код активних уговора за осигурање за случај смрти и доживљења) за неамортизоване стварне трошкове провизије закључења уговора користи се бруто - Ziellmer метода, при чему стопа цилмеризације не може бити већа од 3,5% уговорене осигуране суме. Рачунско - статистичке основе обрачуна математичке резерве (каматна стопа и таблице вероватноћа) једнаке су каматној стопи и таблицама вероватноћа из Тарифног система Компаније.

Обрачун математичке резерве укључује и могућност неповољних одступања релевантних фактора који се користе при утврђивању резерве. Неповољна одступања утврђују се применом одговарајућих тестова (ЛАТ) за проверу адекватности обрачунате математичке резерве и у том случају врши се додатна резервација уз образложење овлашћеног актуара.

Математичка резерва се обрачунава и исказује посебно за индивидуална и групна осигурања. Математичка резерва за групна осигурања мора бити покривена изворима средстава и средствима математичке резерве само тог групног осигурања, укључујући сва гарантована права уговараача, осигураника и корисника осигурања. Средства математичке резерве формирају се на начин који у сваком моменту обезбеђује испуњавање свих обавеза из уговора о осигурању и веће су од откупних вредности.

Допринос за превентиву

Допринос за превентиву се обрачунава у проценту и за врсте осигурања у складу са интерним актом који доноси Извршни одбор Компаније, а којим се утврђује начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања.

Допринос за одбрану од града

Компанија обрачунава и Министарству пољопривреде и заштите животне средине плаћа допринос за одбрану од града на основу члана 15. Закона о одбрани од града ("Службени гласник РС", бр. 54/2015).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)*Допринос Гарантном фонду*

Допринос Гарантном фонду се издваја на основу Одлуке Удружења осигураваача Србије о утврђивању висине доприноса организација за осигурање за образовање средстава и коришћењу средстава Гарантног фонда. Поменутом одлуком је дефинисан износ доприноса по моторном возилу одређене категорије, а допринос се издваја сразмерно броју осигураних возила.

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање се плаћа у износу од 5% на износ бруто премије осигурања од аутоодговорности на име штета осигуравајућих друштава према овом фонду, тако да фонд не може да истиче додатне регресне захтеве према друштву за осигурање.

Расходи за резервисања за изравнање ризика

Резерве за изравнање ризика се издвајају у складу са Одлуком о техничким резервама ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике Компаније. Компанија резерве за изравнање ризика образује за врсту осигурања кредита.

(б) Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

3.19.2. Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриће се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, некретнина и опреме, трошкове резервисања за судске спорове и за исплату накнада и других бенефиција запосленима, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове обављања послова осигурања.

Трошкови спровођења осигурања у финансијским извештајима обухватају трошкове прибаве, трошкове управе, остале трошкове спровођења осигурања, умањено за провизије од реосигурања. Опредељивање трошкова спровођења осигурања је у непосредној вези са распоредом трошкова на функционалне аналитике дефинисане Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање, односно на трошкове управе, трошкове прибаве осигурања, затим трошкове измишљаја, процене, ликвидације и исплате штета, као и на трошкове по основу инвестиционе активности.

Трошкови прибаве укључују трошкове настале у вези са закључивањем нових уговора о осигурању и обнови постојећих уговора. Компанија врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмери учешћа преносне премије осигурања, без примљених саосигурања, у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим врстама осигурања из члана 8. и 9. Закона о осигурању, које Компанија обавља у складу са добијеном дозволом Народне банке Србије.

3.19.3. Расходи по основу инвестирања средстава

У расходе по основу инвестирања средстава осигурања спадају: расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина, расходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, губици при продаји хартија од вредности и остали расходи по основу инвестиционе активности.

3.19.4. Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи, осим финансијских расхода по основу инвестирања средстава осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.19.5. Расходи по основу обезвређења имовине**

У оквиру расхода по основу обезвређења имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана (депоновања и улагања), залиха, хартија од вредности и потраживања.

3.19.6. Остали расходи

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје некретнина, губици од продаје материјала, мањкови, судски трошкови и остали непоменути расходи.

3.20. Прерачунавање страних средстава плаћања и курсне разлике

Средства и обавезе исказане оригинално у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу Народне банке Србије који је важио на тај дан (Напомена 51). Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу.

Пословне промене настале у иностраној валути, су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промене.

Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књижене су у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

3.21. Бенефиције за запослене**(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање**

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Компанија је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца, у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима.

Компанија је, такође, обавезна да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима.

Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију и јубиларних награда

У складу са Појединачним колективним уговором, Компанија је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини три просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене у Компанији за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Компанија је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Компанији. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде Компаније, остварене у месецу који претходи месецу исплате, и то у распону од једне до три зараде, зависно од трајања непрекидног рада код послодавца.

Компанија је самостално обрачунала и исказала дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна у складу са захтевима МРС 19 "Примања запослених" (Напомена 34.4) .

Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

Актуарски добити или губити проистекли из искуствених корекција и промена у актуарским очекивањима дугорочних обавеза по основу отпремнина признају се у корист или на терет осталог резулта у периоду када настану.

3.22. Порези и доприноси**3.22.1. Порески расход периода**

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту "Закон") и релевантним подзаконским актима.

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (31. децембар 2019. године: 15%) на пореску основицу исказану у пореском билансу, која се може умањити за претходно реализоване пореске губитке, док се на крају утврђена пореска обавеза може умањити за утврђене пореске кредите. Основицу за опорезивање чини опорезиви добитак, који се утврђује усклађивањем резултата (добитка или губитка) из појединачног биланса успеха, а на начин утврђен овим Законом.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губити из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губити из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губити настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

Порески биланс се предаје најкасније у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза. Компанија током године порез на добитак плаћа у виду месечних аконтација, чију висину утврђује на основу пореске пријаве за претходну годину.

3.22.2. Одложена пореска средства и обавезе

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике проишле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха (као одложени порески расход или приход периода), осим када се односи на ставке које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају одложени порез такође се распоређује у оквиру капитала.

3.22.3. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
4. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Обрачуната премија осигурања и сосигурања:		
<i>Животна осигурања</i>		
Премија осигурања	2.868.647	2.612.864
Премија саосигурања	119.339	25.636
	2.987.986	2.638.500
<i>Неживотна осигурања</i>		
Премија осигурања	26.281.803	25.279.905
Премија саосигурања	407.237	493.011
	26.689.040	25.772.916
Бруто премије осигурања и саосигурања	29.677.026	28.411.416
Премија пренета у саосигурање - пасивна:		
Животна осигурања	(5.710)	(1.001)
Неживотна осигурања	(1.143.982)	(1.066.699)
	(1.149.692)	(1.067.700)
Премија пренета у реосигурање - (Напомена 45):		
Животна осигурања	(9.831)	(6.300)
Неживотна осигурања	(1.950.421)	(1.615.702)
	(1.960.252)	(1.622.002)
Резерве за преносне премије - (Напомена 37):		
<i>Животна осигурања</i>		
Преносна премија осигурања	(26.302)	(211.741)
Преносна премија из примљених саосигурања	8.159	(8.159)
	(18.143)	(219.900)
<i>Неживотна осигурања</i>		
Преносна премија осигурања	(695.885)	(600.314)
Преносна премија из примљених саосигурања	(5.521)	(160.588)
	(701.406)	(760.902)
	(719.549)	(980.802)
Резерве за неистекле ризике - (Напомена 38)	(84.146)	(60.638)
Укупно	25.763.387	24.680.274

Током 2020. године дошло је до пораста бруто премије осигурања и саосигурања за 4,45% у односу на претходну годину, при чему је бруто премија неживотних осигурања и саосигурања повећана за 3,55%, највећим делом услед повећања бруто премије по основу осигурања имовине, а бруто премија животних осигурања за 13,25% услед повећања бруто премије по основу ризико осигурања живота. Структура премије по врстама осигурања приказана је у Напомени 47.3.

5. ПРИХОДИ ОД ПОСЛОВА НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИХ СА ПОСЛОВИМА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од продате зелене карте	167.604	352.541
Приходи од услужне обраде и процене штета	103	144
Приходи од провизија услужних исплата штета	9.151	7.973
Укупно	176.858	360.658

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи по основу добијених трошкова судских спорова	76.892	79.041
Приходи од бонуса из послова саосигурања	164.574	195.984
Остали пословни приходи	81.998	10.292
Укупно	323.464	285.317

7. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Математичка резерва	454.139	316.201
Допринос за превентиву	305.797	303.740
Допринос за одбрану од града	88.162	76.718
Допринос Гарантном фонду	216.281	223.628
Резервисања за изравнање ризика	11.037	12.861
Резервисања за бонусе и попусте	58.065	27.158
Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	583.034	613.165
Укупно	1.716.515	1.573.471

Кретање на рачунима математичке резерве, резервисања за изравнање ризика, као и резервисања за бонусе и попусте су приказани у Напомени 34, а кретање на рачуну превентиве приказана су у Напомени 39.

Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе у износу од 583.034 хиљаде динара у 2020. години (2019. година: 613.165 хиљада динара) односе се на издвајање 5% од бруто премије осигурања од аутоодговорности за Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са чланом 35. Закона о обавезном осигурању у саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 - одлука УС).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

8. РАСХОДИ НАКНАДА ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Ликвидиране штете и уговорени износи животних осигурања	1.788.993	1.549.308
Ликвидиране штете неживотних осигурања	9.447.336	9.142.545
Ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања - живот	86.648	11.146
Ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања - неживот	104.879	120.886
Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесија	-	1.687
Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	781.696	709.153
Укупно:	12.209.552	11.534.725
Приходи од учешћа саосигурања у накнади штета	(273.870)	(231.641)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	(306.847)	(210.135)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета животних осигурања	(1.333)	-
Укупно:	(582.050)	(441.776)
Укупно	11.627.502	11.092.949

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања приказана је у Напомени 47.3.

9. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ - ПОВЕЋАЊЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Резервисане штете животних осигурања, нето промена:		
- настале непријављене штете	23.321	77.985
- настале пријављене штете	16.005	11.789
	39.326	89.774
Резервисане штете неживотних осигурања, нето промена:		
- настале непријављене штете	(50.971)	1.034.330
- настале пријављене штете	830.890	455.114
	779.919	1.489.444
Резервисане штете саосигурања, реосигурања, нето промена:		
- живот	4.459	737
- неживот	3.703	(486)
	8.162	251
Укупно	827.407	1.579.469

Промене на рачунима резервисаних штета у току године су приказане у Напомени 47.3.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
10. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ РЕГРЕСА И ПРОДАЈЕ ОСИГУРАНИХ ОШТЕЋЕНИХ СТВАРИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи по основу регреса у земљи	515.510	455.726
Приходи од регреса у иностранству	21.594	21.876
Продаја осигураних оштећених ствари	112	1.352
Укупно	537.216	478.954

11. СМАЊЕЊЕ ОСТАЛИХ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ – НЕТО

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Смањење математичке резерве	34.349	27.280
Смањење резерве за бонусе и попусте	11.710	29.501
Укупно	46.059	56.781

Кретање на рачунима осталих техничких резерви су приказана у Напомени 34.

12. РАСХОДИ ЗА БОНУСЕ И ПОПУСТЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Расходи по основу бонуса	488.630	509.635
Расходи по основу попушта	1.435.148	1.228.445
Укупно	1.923.778	1.738.080

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
13. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од зависних правних лица (Напомена 45)	240.584	245.966
Приходи од закупнина инвестиционих некретнина	78.829	82.432
Приходи од усклађивања вредности инвестиционих некретнина (Напомена 24)	40.905	198.552
Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	-	7.348
Приходи од камата на депозите	136.564	121.835
Приходи од камата на државне хартије од вредности	812.546	804.840
Приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	953	23.743
Добици од продаје хартија од вредности	4.450	38.587
Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	2.149	12.631
Остали приходи по основу инвестиционе активности	189.279	17.005
Укупно	1.506.259	1.552.939

Приходи од зависних правних лица у износу од 240.584 хиљаде динара у 2020. години односе се на приходе од дивиденде и то од контролираних правних лица: „Дунав” друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд у износу од 140.641 хиљаду динара и „Дунав Ре” а.д.о. Београд у износу од 99.943 хиљаде динара (Напомена 45).

Приходи од камата на депозите бележе повећање у 2020. години за 12,09%, док су приходи од државних дужничких хартија од вредности повећане за 0,96% у односу на исти период претходне године.

Остали приходи по основу инвестиционе активности у износу од 189.279 хиљада динара у 2020. години бележе повећање узроковано приходима по основу дивиденде Комерцијалне банке а.д. Београд у износу од 178.458 хиљада динара.

14. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина (Напомена 24)	277.512	26.363
Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	77.125	20.429
Негативне курсне разлике из активности инвестирања	2.017	25.779
Укупно	356.654	72.571

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

15. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Трошкови прибаве (Напомене 15.1. и 31.1)	5.987.419	6.492.329
Трошкови управе (Напомена 15.2)	2.064.385	1.996.683
Остали трошкови спровођења осигурања (Напомена 15.3)	35.487	36.457
	8.087.291	8.525.469
Провизија од реосигурања	(112.563)	(104.838)
Укупно	7.974.728	8.420.631

15.1. Трошкови прибаве

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Провизија и друге накнаде за услуге посредовања и заступања	897.686	859.490
Укупно провизије	897.686	859.490
Трошкови материјала, горива и енергије	216.312	252.264
Нето зараде	1.830.374	1.695.372
Порез на зараде	219.175	203.535
Доприноси на зараде	923.704	865.309
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора	31.756	25.617
Дневнице и трошкови службених путовања	6.992	13.869
Трошкови превоза радника	52.154	56.878
Отпремнине	11.759	4.567
Јубиларне награде	21.907	33.193
Остали лични расходи и трошкови зарада	40.581	40.922
Добровољно пензионо и здравствено осигурање	141.009	104.710
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	53.552	57.358
Трошкови одржавања	22.156	52.890
Трошкови закупа	443.634	349.229
Трошкови рекламе и пропаганде	502.837	443.523
Спонзорство и донаторство	305.424	317.560
Трошкови репрезентације	69.559	88.003
Трошкови премија осигурања	41.862	68.265
Трошкови пореза и доприноса	64.968	61.578
Трошкови платног промета	93.642	110.708
Трошкови непроизводних услуга	143.100	135.305
Остали трошкови	49.759	70.234
Укупно остали трошкови прибаве	5.286.216	5.050.889
Промена разграничених трошкова прибаве – смањење/(повећање)	(196.483)	581.950
Укупно трошкови прибаве	5.987.419	6.492.329

Трошкови прибаве су у 2020. години смањени су за 504.910 хиљада динара, односно 7,78%, што је највећим делом последица повећања разграничених трошкова прибаве, а у складу са рачуноводственом политиком Друштва (Напомена 3.10). Уколико би искључили ефекте разграничења, трошкови прибаве су повећани за 273.523 хиљаде динара, односно 4,63%. Највећи део повећања трошкова прибаве је последица повећања трошкова бруто зарада, трошкова закупа и трошкова рекламе и пропаганде.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

15. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА (Наставак)

15.2. Трошкови управе

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Амортизација	226.326	230.793
Укупно амортизација	226.326	230.793
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	560.484	494.465
Трошкови транспорта и птт трошкови	36.431	32.572
Одржавање	19.638	32.370
Закуп	28.377	30.210
Укупно трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	644.930	589.617
Нето зараде	560.852	508.059
Порез на зараде	69.138	62.526
Доприноси на зараде	280.847	259.153
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора	17.931	16.520
Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора	12.159	11.908
Дневнице и трошкови службених путовања	3.700	15.676
Трошкови превоза радника	12.295	14.589
Трошкови отпремнина	3.227	4.553
Трошкови јубиларних награда	8.272	8.568
Остали лични расходи и трошкови зарада	18.711	23.408
Добровољно пензионо осигурање	32.803	26.069
Укупно трошкови зарада, накнада зарада и остали лични трошкови	1.019.934	951.029
Трошкови репрезентације	6.232	9.492
Трошкови премија осигурања	10.420	14.295
Трошкови пореза и доприноса	23.567	22.891
Трошкови платног промета	8.708	9.778
Трошкови резервисања за исплату накнада и других бенефиција запослених (Напомена 34.4)	124.267	168.788
Укупно остали трошкови управе	173.195	225.244
Укупно трошкови управе	2.064.385	1.996.683

15.3. Остали трошкови спровођења осигурања

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Трошкови материјала, енергије и производних услуга	254	240
Трошкови репрезентације и премије осигурања	81	131
Трошкови пореза и доприноса	32	32
Трошкови непроизводних услуга и остали нематеријални трошкови	26.447	28.902
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8.673	7.152
Укупно	35.487	36.457

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

16. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ – осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од камата из основа осигурања	188.662	185.253
Остали приходи од камата	75	4.806
Позитивне курсне разлике	4.933	8.266
Ефекти валутне клаузуле	17.914	11.104
Остали финансијски приходи	345	4.039
Укупно	211.929	213.468

17. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи од усклађивања вредности финансијских пласмана	21.081	164.975
Приходи од усклађивања вредности потраживања (Напомена 29)	520.336	1.447.201
Приходи од усклађивања вредности непокретности	-	10.204
Укупно	541.417	1.622.380

Приходи од усклађивања вредности потраживања у 2020. години су нижи у односу на претходну годину за 64,05%, што је највећим делом последица укидања исправке вредности потраживања од Републике Србије у 2019. години у укупном износу од 1.042.889 хиљада динара (Напомена 27).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

18. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Исправка вредности потраживања (Напомена 29)	1.099.643	1.312.648
Исправка вредности учешћа у капиталу	-	781
Расходи по основу обезвређења финансијских пласмана	2.081	124.815
Расходи од усклађивања вредности непокретности	-	6.343
Укупно	1.101.724	1.444.587

19. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Добици од продаје непокретности	7.628	33.590
Наплаћена отписана потраживања	11.941	9.049
Приходи од смањења обавеза	4.927	34.614
Приходи од укидања дугорочних резервисања	81.786	84.936
Остали непоменути приходи	21.236	22.519
Укупно	127.518	184.708

20. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК**20.1. Компоненте пореза на добитак**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Текући порез – порески расход периода	(433.773)	(401.697)
Одложени порески расход	38.241	(9.105)
Укупан порески расход	(395.532)	(410.802)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

20. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Наставак)

20.2. Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Добитак пре опорезивања	3.593.985	3.412.618
Порез на добитак по законској пореској стопи од 15%	(539.098)	(511.893)
Ефекат прихода камата по основу дужничких хратија од вредности чији је издавалац Република Србије	121.881	120.726
Нето порески ефекти осталих расхода и прихода који се не признају у пореском билансу	(15.888)	(9.650)
Остало	(668)	(880)
Добитак/(губитак) по основу одложених пореза	38.241	(9.105)
Укупан порески расход	(395.532)	(410.802)
<i>Ефективна пореска стопа</i>	<i>11,01%</i>	<i>12.04%</i>

20.3. Нето одложене пореске обавезе

На дан 31. децембра 2020. године нето одложене пореске обавезе износе 403.328 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 457.764 хиљаде динара) и односе се на:

	У хиљадама динара 31. децембар	
	2020.	2019.
Одложене пореске обавезе:		
По основу привремених разлика између основице по којој се некретнине, опрема и инвестиционе некретнине признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима	371.401	406.325
По основу вредновања хартија од вредности расположивих за продају	73.020	89.215
	444.421	495.540
Одложена пореска средства:		
По основу резервисања за отпремнине запослених	(41.093)	(37.776)
	(41.093)	(37.776)
Нето одложене пореске обавезе	403.328	457.764

Промене на рачуну одложених пореских обавеза су обелодањене у Напомени 35.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

21. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара 2020.	2019.
Нето добитак (у хиљадама динара)	3.198.453	3.001.816
Просечан пондерисани број акција:		
– Акцијски капитал	4.226.121	4.226.121
– Друштвени капитал	4.552.270	4.552.270
Укупан просечан пондерисан број акција	8.778.391	8.778.391
Основна зарада по акцији - у динарима	364	342

22. ПРИХОДИ И РАСХОДИ У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ОБАВЕЗНОГ ОСИГУРАЊА МОТОРНИХ ВОЗИЛА ОД АУТООДГОВОРНОСТИ (АО) И ЗА ШТЕТЕ ПРИЧИЊЕНЕ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА

Законом о обавезном осигурању у саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 – одлука УС), члан 45, прописана је максимална висина трошкова спровођења осигурања од аутоодговорности у односу на режијски додатак, као и мере које могу бити предузете у случају одступања од наведеног ограничења.

Трошкови спровођења осигурања од аутоодговорности су у 2020. години превазилазили режијски додатак за 1.204.963 хиљаде динара (2019. године за 979.052 хиљаде динара).

Компанија је током 2019. године предузела низ активности и мера како би трошкове спровођења осигурања свела на адекватан ниво. Ефекти предузетих активности и мера су рефлектовани и у 2020.години. Компанија ће и даље наставити да континуирано предузима активности на смањењу трошкова спровођења осигурања водећи рачуна о конкурентности Компаније у наредном периоду.

У 2020. години, провизија за продају АО полиса износила је 315.287 хиљада динара, односно 2,65% укупне фактурисане премије, што је у складу са чланом 45. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, који предвиђа да ови трошкови не прелазе 5%.

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
<i>Фактурисана премија</i>		
Бруто фактурисана техничка премија	9.489.340	9.948.489
Бруто фактурисан режијски додатак	2.161.211	2.260.752
Бруто фактурисана превентива	234.412	246.298
	11.884.963	12.455.539
Преносна премија и неистекли ризици	284.447	(108.603)
Остали приходи	2.406.697	2.925.946
Укупни приходи	14.576.107	15.272.882
Расходи:		
<i>Трошкови спровођења осигурања:</i>		
Провизија	(315.287)	(322.351)
Остали трошкови спровођења осигурања	(3.050.887)	(2.917.453)
	(3.366.174)	(3.239.804)
Разграничени трошкови прибаве – (смањење)/повећање	25.529	(719.647)
Остали расходи	(8.136.045)	(7.785.188)
Укупни расходи	(11.476.690)	(11.744.639)
Укупна добит	3.099.417	3.528.243

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

23. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ

Табела промена на рачунима некретнина и опреме током 2019. и 2020. године дата је у наставку:

						У хиљадама динара	
		Грађевин-ски објекти	Опрема	Остала опрема	Опрема у припрем и и улагања на туђим непокрет- ностима	Аванси за некретнине и опрему	УКУПНО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Стање - 1. јануар 2019.	67.632	6.074.056	1.786.549	177.929	10.389	4.872	8.121.427
Повећања	-	-	-	-	89.316	8.998	98.314
Активирање	-	40.624	39.523	19	(80.166)	-	-
Продаја	-	(12.338)	(147.843)	-	-	-	(160.181)
Расходовање и остала отуђења	-	-	(31.112)	-	-	-	(31.112)
Пренос са инвестиционих некретнина (Напомена 24)	-	18.412	-	-	-	-	18.412
Повећање по процени	7.869	214.259	-	-	-	-	222.128
Смањење по процени	(158)	(374.750)	-	-	-	-	(374.908)
Стање - 31. децембар 2019.	75.343	5.960.263	1.647.117	177.948	19.539	13.870	7.894.080
Повећања	-	-	-	-	106.895	468	107.363
Активирање	-	22.383	77.418	-	(99.801)	-	-
Продаја	-	-	(30.172)	-	-	-	(30.172)
Расходовање и остала отуђења	-	-	(33.294)	-	-	-	(33.294)
Пренос са инвестиционих некретина (Напомена 24)	-	9.441	-	-	-	-	9.441
Остала смањења	-	-	-	-	-	(8.998)	(8.998)
Стање - 31.децембар 2020.	75.343	5.992.087	1.661.069	177.948	26.633	5.340	7.938.420
АКУМУЛИРАНА ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање - 1. јануар 2019.	-	217.280	1.537.075	-	383	4.872	1.759.610
Амортизација	-	110.407	79.069	-	-	-	189.476
Продаја	-	(573)	(147.193)	-	-	-	(147.766)
Расходовање и остала отуђења	-	-	(30.687)	-	-	-	(30.687)
Смањење по процени	-	(327.114)	-	-	-	-	(327.114)
Стање - 31. децембар 2019. године	-	-	1.438.264	-	383	4.872	1.443.519
Амортизација	-	126.425	75.137	-	-	-	201.562
Продаја	-	-	(28.378)	-	-	-	(28.378)
Расходовање и остала отуђења	-	-	(32.918)	-	-	-	(32.918)
Стање - 31. децембар 2020.	-	126.425	1.452.105	-	383	4.872	1.583.785
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ НА ДАН:							
- 31. децембра 2019. године	75.343	5.960.263	208.853	177.948	19.156	8.998	6.450.561
- 31. децембра 2020. године	75.343	5.865.662	208.964	177.948	26.250	468	6.354.635

Вредност продате опреме у износу од 30.172 хиљаде динара у 2020. години представља продата возила (147.843 хиљаде динара у 2019. години). Искњижена акумулирана исправка вредности која се односи на продају опреме у 2020. години износи 28.378 хиљада динара (147.193 хиљаде динара у 2019. години).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

23. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ (Наставак)

Фер вредност некретнина у власништву Компаније (Наставак)

Независна процена тржишне вредности грађевинских објеката и земљишта извршена је на дан 31. децембра 2019. године. Друштво је на дан 31. децембар 2020. године извршило анализу фер вредности грађевинских објеката и земљишта која није показала одступање од њихове књиговодствене вредност.

Процењена фер вредност грађевинских објеката и земљишта извршена је применом тржишног и приносног приступа.

- Приносни приступ – метод капитализације, као основни метод у процени објеката.
- Тржишни приступ – метод упоредивих цена, као основни метод у процени земљишта и допунски метод у процени објеката. Изузетак представљају некретнине које су ван употребе или за којима не постоји потражња за закупом, где је тржишни приступ примењен као основна техника у процени.

Основне претпоставке наведене су у Напомени 24.

Хијерархија фер вредности земљишта и грађевинских објеката у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, при чему није било промене у нивоима фер вредности у односу на 31. децембар 2019. године тако и на дан 31. децембра 2020. године, дата је у наставку:

У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2020.			
Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Земљиште	-	75.343	-
Грађевински објекти	-	439.118	5.426.544
			5.865.662
У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2019.			
Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Земљиште	-	75.343	-
Грађевински објекти	-	435.521	5.524.742
			5.960.263

Књиговодствена (неотписана) вредност земљишта и некретнина на дан 31. децембра 2020. и 2019. године би била призната као што следи да Друштво није изабрало модел ревалоризације у складу са МРС 16, већ модел набавне вредности:

У хиљадама динара		
31. децембар 2020.	31. децембар 2019.	
Земљиште	13.536	13.536
Грађевински објекти	7.389.855	7.484.456

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

24. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање - 1. јануар	3.199.421	3.056.717
Повећања која су резултат стицања	27.611	18.740
Продаја и остала смањења	-	(29.813)
Пренос на некретнине које користи власник (Напомена 23)	(9.441)	(18.412)
Повећање по процени (Напомена 13)	40.905	198.552
Смањење по процени (Напомена 14)	(277.512)	(26.363)
Стање - 31. децембар	2.980.984	3.199.421

Фер вредност инвестиционих некретнина

Независна процена тржишне вредности инвестиционих некретнина извршена је на дан 31. децембра 2019. године, док је Друштво на дан 31. децембра 2020. године спровело додатне анализе фер вредности инвестиционих некретнина на бази којих су у пословним књигама евидентирани ефекти обезвређења у нето износу 236.607 хиљада динара и то:

Инвестиционе некретнине - смањење 222.983 хиљаде динара:

- 39.667 хиљада динара - књижено у корист прихода; и
- 262.650 хиљада динара - књижено на терет расхода.

Инвестиционо земљиште - смањење 13.624 хиљаде динара:

- 1.238 хиљада динара - књижено у корист прихода; и
- 14.862 хиљаде динара - књижено на терет расхода.

Инвестициони објекти су процењени 2019. године коришћењем неког од три уобичајена приступа процени вредности: приносним, тржишним или трошковним приступом. Сprovedеном анализом Друштва утврђено је да је методологија коришћена у претходној процени вредности у потпуности применљива и у процени фер вредности на дан 31. децембра 2020. године, осим у случају техничких сервиса код којих је уместо трошковог приступа у 2020. години коришћен тржишни приступ.

Код готово свих објеката који су процењени приносним приступом, примењен је метод капитализације прихода. Изузетак је одмаралиште на Златибору, које је процењено методом ДНТ (дисконтованих новчаних токова). За све остале објекте извршена је провера параметара који су коришћени у процени: месечне ренте, степена искоришћености, неповратних трошкова, стопе капитализације итд. Кључни параметар који је био предмет детаљне провере у овој анализи била је месечна рента објекта. Како би се извршила ова провера, за сваку ставку пронађени су актуелни огласи за издавање истог или сличног типа објекта, сличне квадратуре, на датој локацији. На овај начин формиран су актуелни тржишни распони за сваку локацију и изведени просеци јединичних месечних ренти (ЕУР/м2/месечно) најадекватнијих компаратива.

Туристички објекти су специфична врста некретнина која се увек процењује на основу пословања и то под тржишним условима (јер фер вредност представља тзв. излазну вредност, што значи да би било који потенцијални купац посматрао пословање са тржишним ценама и другим параметрима, а не би узимао у обзир специфичне односе и уговоре са повезаним лицима).

У складу с тим, процена вредности објекта одмаралишта урађена је на сличан начин као процена 31.12.2019.године, коришћењем тржишних цена смештаја, али уз корекцију осталих прихода и трошкова у складу са остварењима из претходне године и планом за 2021. годину, пошто се без додатних улагања не би могле очекивати ни значајне промене у структури трошкова. Осим тога, пандемија Цовид-19 утицала је и наставиће да утиче на пословање одмаралишта двојачко: с једне стране, у 2020. години није било пословања за време ванредног стања и било је веома слабо у периодима појачања таласа епидемије; с друге стране, услед смањене могућности за путовања у иностранство, повећана је тражња за домаћим туристичким капацитетима.

У пројекцији се пошло од претпоставке да ће се заузетост у 2021. години бити 60%, а да ће просечна цена ноћења са доручком бити на нивоу просека конкурентских хотела са сличним садржајем и локацијом. Приходи од хране и пића пројектовани су на основу односа са ценом смештаја, утврђених из историјских показатеља и плана за 2021. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

24. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (Наставак)

Сви објекти за које је примењен тржишни приступ процењени су компаративним методом и анализа фер вредности ових објеката извршена је на сличан начин као и за земљиште. За сваку ставку идентификована је локација, тип објекта, површина и друге карактеристике и пронађене су упоредиве некретнине које су сличне предметном објекту по претходно наведеним параметрима. За прикупљање упоредивих некретнина коришћени су актуелни огласи, као и база претходних трансакција коју објављује РГЗ, са које су прикупљене трансакције из 2019. и 2020. године. На основу пронађених упоредивих некретнина формиран су актуелни тржишни распони за сваку ставку инвестиционих објеката, а потом израчунате просечне цене најадекватнијих компаратива (ЕУР/м²).

Са увођењем нових, строгих критеријума за обављање техничких прегледа возила, ови објекти су процењени компаративним приступом. С друге стране, управо због јединствености коју ће имати када буду задовољавали критеријуме, њихова вредност је виша од вредности локала друге намене. Из тог разлога, утврђене компаративне цене кориговане су навише у зависности од тога да ли је прилагођавање завршено или не, као и од висине премије коју су ови центри генерисали и коју се очекује да генеришу у будућности.

Процена вредности инвестиционог земљишта извршена применом тржишног приступа (компаративног метода). Процена фер вредности обухватала је истраживање тржишних цена земљишта на одговарајућим локацијама и проверу адекватности књиговодствених вредности.

Да би се проверила стабилност резултата, урађена је анализа осетљивости укупне вредности појединих група некретнина на промену претпоставки/параметара које није могуће директно уочити (дисконтна стопа и стопа раста за комплекс одмаралишта Златибор, стопа капитализације за инвестиционе некретнине процењене приносним приступом).

Анализа осетљивости показала је следеће:

- вредност одмаралишта на Златибору не менја се значајно променом дисконтне стопе и стопе раста у резидуалу; промена за 0,5пп у дисконтној стопи и/или 0,5 пп у стопу раста даје промену вредности за 2-3%
- вредност инвестиционих некретнина процењених приносним приступом не мења се значајно са променом стопе капитализације; истовремена промена свих стопа за 0,25% доводи до промене укупне вредности за мање од 3%.

Може се закључити да су резултати процене стабилни и нису значајно осетљиви на промене параметара који се не могу директно уочити.

Структура инвестиционих некретнина је приказана у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Инвестиционо земљиште	555.209	568.459
Инвестиционе некретнине	2.405.127	2.623.519
	2.960.336	3.191.978
Инвестиционе некретнине у припреми и аванси за инвестиционе некретнине	20.648	7.442
	2.980.984	3.199.420

Хијерархија фер вредности инвестиционих некретнина које су биле предмет процене у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, дата је у наставку:

	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2020.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Инвестиционо земљиште	-	554.836	373	555.209
Инвестиционе некретнине	-	91.567	2.313.560	2.405.127
	-	646.403	2.313.933	2.960.336

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

24. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (Наставак)

	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2019.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Инвестиционо земљиште	-	568.459	-	568.459
Инвестиционе некретнине	-	88.011	2.535.508	2.623.519
	-	656.470	2.313.933	3.191.978

Фер вредности инвестиционих некретнина добијена применом методологије 3. нивоа произилазе из методе приносног и трошковног приступа. Кључни неуочљиви инпути су следећи:

	2020	2019
Дугорочна стопа раста	1%	1%
Дисконтна стопа	9,5%	9,4%

Стопе капитализације се нису мењале у односу на 2019. годину и дате су у табли испод:

Градови / општине	Локали		Пословни простор	
	Ужа зона	Шира зона	Ужа зона	Шира зона
Београд – градске општине и зона	8,0-8,5%	8,5-9,0%	8,0-8,5%	8,5-9,0%
Београд - градске општине остале зоне	8,5-9,0%	9,0-9,5%	9,0-9,5%	9,0-10%
Београд – приградске општине	9,5-10,5%	10,0-11,0%	10-10,5%	10,5-11,0%
Градови 150-350 хиљ.стан.(НС, Кг, Ниш)	8,5-9,0%	9,0-9,5%	9,0-9,5%	9,0-10,0%
Градови 100-150 хиљ.стан.	9,0-9,5%	9,5-10,5%	9,0-10,5%	9,0-10,5%
Градови 50-100 хиљ.стан.	9,0-9,5%	9,5-10,5%	9,5-10,5%	10-11%
Градови мањи од 50 хиљ.стан.	10,0-11,0%	11,0-12,0%	10,0-11,0%	11,0-12,0%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2020	2019
Стање на почетку године	2.535.508	2.463.568
Промена у фер вредности:		
Губици признати у билансу успеха, фер вредновање	(262.610)	(12.886)
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	36.071	121.369
Добитак у току периода обелодањен у осталом укупном резултату	0	0
Губитак у току периода обелодањен у осталом укупном резултату	0	0
Остало	4.964	(36.543)
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средства	(221.575)	71.940
Стање на крају године	2.313.933	2.535.508

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

25. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Учешћа у капиталу зависних правних лица	1.727.697	1.647.697
Учешћа у капиталу осталих правних лица	53.023	316.123
Инвестиције које се држе до доспећа	36.081	36.091
Депозити код банака	179.782	117.593
Стање - 31. децембар	1.996.583	2.117.504

25.1. Учешћа у капиталу зависних правних лица

	31. децембар 2020.				31. децембар 2019.			
	У %	Бруто	Исправка вредности	Нето	Бруто	Исправка вредности	Нето	
Учешћа у капиталу зависних правних лица:								
„Дунав Ре“ а.д.о. Београд	88,41%	433.626	-	433.626	433.626	-	433.626	
„Дунав турист“ д.о.о. Златибор	66,82%	125.515	(125.515)	-	125.515	(125.515)	-	
„Дунав ауто“ д.о.о. Београд	100,00%	445.230	(126.163)	319.067	365.230	(126.163)	239.067	
„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд	100,00%	229.470	-	229.470	229.470	-	229.470	
„Dunav Stockbroker“ а.д. Београд	100,00%	973.739	(286.794)	686.945	973.739	(286.794)	686.945	
„Дунав осигурање“ а.д. Бања Лука	89,94%	93.215	(34.626)	58.589	93.215	(34.626)	58.589	
		2.300.795	(573.098)	1.727.697	2.220.795	(573.098)	1.647.697	

Учешће Компаније у капиталу зависних правних лица на дан 31. децембра 2020. године износи 1.727.697 хиљада динара и више је за 80.000 хиљада динара у односу на 31. децембар 2019. године.

Компанија је, на основу сагласности Народне банке Србије и Агенције за осигурање депозита, у складу са одлукама Надзорног одбора Н бр. 66/18 од 23. маја 2018. године и Извршног одбора И бр. пов. 53/18 од 24. маја 2018. године којим је предвиђена докапитализација у укупном износу од 240.000 динара у периоду од 2018-2020. године, 31. јануара 2020. године извршила последњу траншу докапитализације зависног правног лица „Дунав ауто“ д.о.о. Београд, у износу од 80.000 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

25. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (Наставак)

25.2. Учешћа у капиталу осталих правних лица

У наредној табели је приказано учешће у капиталу осталих правних лица, по емитентима:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Телеком Србија а.д. Београд	4	4
Акционарски фонд а.д. Београд	5	5
Yuhor - Export ад, Јагодина	49	49
Удружење осигуравача Србије	127	127
Београдска берза ад	1.224	1.224
ХК Слободна зона ад Београд	8.381	8.381
РТЦ "Шабац" ад Шабац	43.233	43.233
МТС банка	-	263.100
Стање - 31. децембар	53.023	316.123

Учешће у капиталу осталих правних лица на дан 31. децембра 2020. године износи 53.032 хиљаде динара и ниже је за 263.100 хиљада динара у односу на крај 2019. године, што је последица продаје акција МТС банке. Наиме, Компанија је 03. августа 2020. године са привредним друштвом Телеком Србија а.д. Београд закључила Уговор о ванберзанској купопродаји акција у складу са којим је продала све акције МТС банке које су биле у порфолију. Продато је 1.469.827 акција чија је књиговодствена вредност износила 179,00 динара по акцији тј. укупно 263.100 хиљада динара, по цени од 180,71 динара по акцији тј. укупна продајна вредност је 265.612 хиљада динара. Оставарени добитак од продаје акција МТС банке износи 2.512 хиљада динара (Напомена 13).

25.3. Инвестиције које се држе до доспећа

Инвестиције које се држе до доспећа обухватају дугорочне државне хартије од вредности чија књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2020. године износи 36.081 хиљаду динара, као што је приказано у следећој табели:

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2020.			31. децембар 2019.		
		Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност
16.02.2026	5,85%	300.000	EUR	36.081	300.000	EUR	36.091
		300.000	EUR	36.081	300.000	EUR	36.091

25.4. Дугорочни депозити код банака

Структура дугорочних депозита дата је у табели испод:

Банка	Каматна стопа	Датум орочења	Датум доспећа	31. децембар 2020		У хиљадама динара 31. децембар 2019	
				Износ депозита у ЕУР	Књиговодствена вредност	Износ депозита у ЕУР	Књиговодствена вредност
Halkbank	2,00%	05.02.2019	05.02.2022	690.957	81.243	690.957	81.252
Halkbank	2,00%	05.02.2019	05.02.2022	309.042	36.337	309.042	36.341
Halkbank	1,80%	12.11.2020	12.11.2023	529.018	62.202	-	-
				1.529.018	179.782	1.000.000	117.593

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

26. ОСТАЛА ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Регреси са роком доспећа преко годину дана	86.070	63.430
Дугорочна потраживања од Републике Србије	-	297.968
Стање на дан	86.070	361.398

До смањења осталих дугорочних средстава је дошло услед прекњижавања потраживања од Републике Србије по Уговору о регулисању међусобних односа бр. 68409 од 21. марта 2019. године у износу од 297.968 хиљада динара на позицију Осталих потраживања имајући у виду да је доспеће 30. јуна 2021. године (Напомена 27).

27. ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Бруто	Исправка вредности	Нето	Бруто	Исправка вредности	Нето
<i>Потраживања по основу:</i>						
Премије животних осигурања	519.195	(166.767)	352.428	465.458	(145.364)	320.094
Премије неживотних осигурања	8.517.933	(4.311.423)	4.206.510	7.522.723	(4.133.595)	3.389.128
Премије саосигурања	330.972	(17.130)	313.842	303.600	(14.635)	288.965
Учешћа у накнади штета у земљи	98.280	(23)	98.257	157.605	(3.610)	153.995
Провизије из послова саосигурања и реосигурања	36.999	-	36.999	30.413	-	30.413
Права на регрес у земљи	1.714.182	(1.648.714)	65.468	1.621.678	(1.544.164)	77.514
Права на регрес у иностранству	327	(327)	-	482	(444)	38
Услужна ликвидација и исплата штета	27.127	(14.164)	12.963	21.753	(12.848)	8.905
Дати аванси за штете из осигурања и остали дати аванси	515.935	(316.470)	199.465	379.835	(290.806)	89.029
Потраживања од повезаних правних лица (Напомена 45)	11.173	(11.173)	-	37.420	(37.420)	-
Камате из основа осигурања	736.990	(736.990)	-	648.968	(648.968)	-
Потраживања за остале камате	122.446	(122.372)	74	140.496	(140.479)	17
Потраживања од запослених	60.502	(1.189)	59.313	44.652	(1.169)	43.483
Остала потраживања	2.562.466	(2.229.591)	332.875	2.705.795	(2.362.363)	343.432
Стање на дан	15.254.527	(9.576.333)	5.678.194	14.080.878	(9.335.865)	4.745.013

На позицији Остала потраживања је евидентирана трећа рата у нето износу од 297.968 хиљада динара по Уговору о регулисању међусобних односа бр. 68409 од 21. марта 2019. године са Републиком Србијом (Напомена 26). Компанија је у 2019. години извршила укидање исправке вредности потраживања од Републике Србије у укупном износу 1.042.889 хиљада динара (Напомена 17).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

27. ПОТРАЖИВАЊА (Наставак)

27.1. Потраживања према рочности доспећа (у бруто износу)

								У хиљадама динара
		31. децембар	Премија осигурања	Премија саосигурања	Учешће у накнади штета	Регреси	Камата	Остала потраживања
								Укупно
Недоспело	2019.	3.492.623	258.830	133.970	71.419	21.902	56.100	4.034.844
	2020.	4.451.421	265.112	96.166	73.800	8.702	74.911	4.970.112
0 - 60	2019.	619.934	25.598	6.220	41.026	29.399	165.764	887.941
	2020.	618.453	27.668	465	33.905	24.875	172.201	877.567
60 - 90	2019.	160.764	4.537	13.806	12.843	12.102	13.919	217.971
	2020.	240.210	15.598	105	21.552	15.625	34.822	327.912
90 и више	2019.	3.714.860	14.635	3.609	1.496.872	726.061	2.984.085	8.940.122
	2020.	3.727.044	22.594	1.544	1.585.252	810.234	2.932.268	9.078.936
УКУПНО	2019.	7.988.181	303.600	157.605	1.622.160	789.464	3.219.868	14.080.878
	2020.	9.037.128	330.972	98.280	1.714.509	859.436	3.214.202	15.254.527

28. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

		31. децембар 2020.	У хиљадама динара 31. децембар 2019.
		Нето вредност	Нето вредност
Финансијска средства расположива за продају:			
Дужничке хартије од вредности		25.235.844	19.114.604
Власничке хартије од вредности		1.128.828	1.257.479
		26.364.672	20.372.083
Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха:			
Остале хартије од вредности		70.850	155.729
		70.850	155.729
Краткорочни депозити код банака		4.903.331	6.842.047
Остали краткорочни финансијски пласмани:			
Остало		173.564	176.750
		173.564	176.750
Стање на дан		31.512.417	27.546.609

Финансијски пласмани на дан 31. децембра 2020. године бележе повећање од 3.965.808 хиљада динара, односно 14,40% у односу на 31. децембар 2019. године, што је највећим делом последица улагања у државне хартије од вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

28. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (Наставак)

28.1. Финансијска средства расположива за продају

У наредној табели је приказан преглед државних хартија од вредности класификованих као Финансијска средства расположива за продају - **дужничке хартије од вредности** на дан 31. децембра 2020. и 2019. године:

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
		Номинална вредност (У хиљадама)	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност (У хиљадама)	Валута	Књиговодствена вредност
23/06/2020	2,00%	-	-	-	447	EUR	53.447
12/09/2021	2,50%	660	EUR	79.283	660	EUR	80.678
02/06/2022	2,50%	843	EUR	103.225	843	EUR	98.669
24/07/2022	2,25%	436	EUR	53.121	436	EUR	52.927
13/06/2025	2,50%	1.000	EUR	124.731	1.000	EUR	125.622
27/05/2026	3,50%	6.026	EUR	796.295	6.026	EUR	778.620
17/03/2027	3,50%	1.550	EUR	207.822	1.550	EUR	208.588
28/03/2028	3,50%	838	EUR	112.804	838	EUR	109.435
21/10/2031	3,75%	2.313	EUR	318.313	2.313	EUR	273.886
28/02/2032	2,00%	1.311	EUR	155.273	-	-	-
08/09/2032	3,75%	3.327	EUR	455.621	3.327	EUR	471.979
05/04/2020	4,50%	-	-	-	1.660.660	РСД	1.727.734
22/04/2021	-	865.500	РСД	862.416	-	-	-
17/01/2022	3,75%	5.541.920	РСД	5.868.521	5.541.920	РСД	5.928.865
07/05/2022	1,70%	953.670	РСД	967.121	-	-	-
25/01/2023	4,50%	3.438.040	РСД	3.758.120	3.438.040	РСД	3.827.775
06/04/2023	2,00%	2.357.040	РСД	2.394.278	-	-	-
21/07/2023	5,75%	2.056.750	РСД	2.298.340	1.876.750	РСД	2.142.348
30/07/2025	3,00%	2.538.090	РСД	2.648.280	-	-	-
11/01/2026	4,50%	1.628.900	РСД	1.853.693	1.448.190	РСД	1.650.243
08/02/2028	5,88%	458.970	РСД	567.837	458.970	РСД	582.435
20/08/2032	4,50%	1.441.010	РСД	1.610.750	-	-	-
22/10/2020	8,00%	-	-	-	941.400	РСД	1.001.353
		18.304	EUR		17.440	EUR	
		21.279.890	РСД	25.235.844	15.365.930	РСД	19.114.604

У наредној табели је приказан преглед власничких хартија од вредности класификованих као Финансијска средства расположива за продају на дан 31. децембра 2020. и 2019. године:

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Број акција	Цена у динарима	Вредност	Број акција	Цена у динарима	Вредност
Комерцијална банка а.д. Београд	290.214	2.998	870.063	290.214	3.370	978.021
НИС а.д. Нови Сад	394.229	644	253.883	365.881	749	274.045
Енергопројект холдинг а.д. Београд	7.630	399	3.044	7.630	670	5.112
Металац а.д. Горњи Милановац	942	1.950	1.837	152	1.977	301
Аеродром "Никола Тесла" а.д. Београд	1	1.036	1	1	998	1
Стање на дан			1.128.828			1.257.480

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

28. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (Наставак)

28.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха

Остале хартије од вредности у оквиру позиције Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха обухватају инвестиционе јединице које је Компанија куповала преко отвореног инвестиционог фонда "КомБанк Новчани фонд", у складу са Одлуком Извршног одбора Компаније о купопродаји инвестиционих јединица инвестиционих фондова, а њихово стање је приказано у наредној табели:

Инвестициони фонд	Број инвестиционих јединица	Вредност инвестиционих јединица	У хиљадама динара	
			31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
КомБанк Новчани фонд - РСД	50.045,73562	1.415,70337	70.850	155.729
Стање на дан			70.850	155.729

28.3. Краткорочни депозити код банака

Краткорочни депозити код банака, који на дан 31. децембра 2020. године износе 4.903.331 хиљаду динара, бележе смањење вредности у износу од 1.938.716 хиљада динара, односно 28,34% у односу на крај 2019. године, што је последица доспећа и делимичног распоређивања у друге видове улагања.

Каматне стопе по којима су орочени депозити на дан 31. децембра 2020. године крећу се у распону од 1,75% до 2,60% годишње за динарске депозите, зависно од износа депозита и рока доспећа, док се стопе за девизне депозите крећу у распону од 0,95% до 2,00% годишње. Компанија по свим ороченим ненаменским депозитима на дан 31. децембра 2020. године има Изјаве банака да се банке неће компензовати на терет тих средстава Компаније, односно да их неће задржавати по било ком основу, сходно тачки 6. став 2. Одлуке Народне банке Србије о инвестирању средстава осигурања ("Службени гласник РС", бр. 55/2015, 111/2017 и 149/2020).

28.4. Остали краткорочни финансијски пласмани

Компанија има потраживања по основу корпоративних обвезница (Пупин Телеком а.д. Београд; Интеркомерц а.д. Београд; Котекс д.о.о. Сурчин; Концерн Фармаком д.о.о. Шабац; WEG Tehnology д.о.о. Београд; МВМ Моторс д.о.о. Београд), чија бруто књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2020. године износи 1.001.736 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 1.022.272 хиљаде динара), а које су у пословним књигама у потпуности исправљена. Категорија остало у износу од РСД 173.564 односи се на примљене чекове.

29. СТРУКТУРА ИСПРАВКЕ ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

У наредном прегледу дата је табела кретања на рачунима исправке вредности потраживања током 2019. и 2020. године:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање на дан 1. јануар (Напомена 27)	9.335.865	9.946.864
Додатна исправка (Напомена 18)	1.099.643	1.312.648
Наплаћена исправљена потраживања (Напомена 17)	(520.336)	(1.447.201)
Укидање исправке вредности по обрачуњу	(338.839)	(476.446)
Стање 31. децембар (Напомена 27)	9.576.333	9.335.865

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

30. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Текући рачуни - животна осигурања	43.201	32.537
Текући рачуни - неживотна осигурања	1.561.089	1.404.102
Девизни рачуни - животна осигурања	194.278	193.298
Девизни рачуни - неживотна осигурања	310.186	278.661
Чекови	46.963	42.788
Остала новчана средства	6.300	6.301
Стање на дан	2.162.017	1.957.687

31. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Разграничени трошкови прибаве осигурања	2.756.642	2.560.160
Друга активна временска разграничења	89.431	56.513
Стање на дан	2.846.073	2.616.673

31.1. Разграничени трошкови прибаве осигурања

Компанија врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа преносне премије у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим законским врстама осигурања.

Кретање на рачуну разграничених трошкова прибаве осигурања у току године приказано је како следи:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање разграничених трошкова прибаве на дан 1. јануара	2.560.160	3.142.109
Трошкови прибаве пре разграничења	6.183.901	5.910.380
Трошкови прибаве после разграничења (Напомена 15.1)	(5.987.419)	(6.492.329)
Стање на дан 31. децембра	2.756.642	2.560.160

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА И РЕТРОЦЕСИОНАРА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача и реосигуравача	1.692.683	1.190.770
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача и реосигуравача:		
- пријављене, неликвидиране штете	1.391.731	661.183
- настале непријављене штете	105.609	52.309
- учешће реосигуравача у штетама из примљених Саосигурања	-	1.200
	1.497.340	714.692
Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача и реосигуравача	4.764	3.002
Стање на дан	3.194.787	1.908.464

33. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Основни и остали капитал	5.853.775	5.853.775
Ревалоризационе резерве	2.912.880	2.999.340
Нереализовани добици	1.945.515	1.795.948
Нереализовани губици	(809.194)	(460.463)
<i>Нераспоређена добит:</i>	<i>5.645.908</i>	<i>3.437.163</i>
Нераспоређени добитак ранијих година	2.447.455	435.347
Нераспоређени добитак текуће године	3.198.453	3.001.816
Стање на дан	15.548.884	13.625.763

Исказан добитак у 2019. години у износу од 3.001.816 хиљада динара односи се на добитак неживотних осигурања у износу од 2.955.477 хиљада динара и добитак животних осигурања у износу 46.339 хиљада динара (Напомена 33).

Добитак у 2020. години у износу од 3.198.453 хиљаде динара односи се на добитак неживотних осигурања у износу од 3.149.706 хиљада динара и добитак животних осигурања у износу 48.747 хиљада динара (Напомена 4).

Компанија је на основу Одлуке Скупштине акционара о расподели добити за 2019. годину и исплати дивиденде, С бр. 8/20 од 27. априла 2020. године извршила расподелу добитка неживотних осигурања из 2019. године у износу од 2.955.477 хиљада динара на следећи начин:

- за исплату дивиденде акционарима Компаније у укупном бруто износу од 1.030.758 хиљада динара, односно у бруто износу од 117,42 динара по акцији; и
- преостали део добитка у износу од 1.924.719 хиљада динара задржан је као нераспоређена добит.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

33. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (Наставак)

Добитак Компаније по основу животног осигурања у износу од 46.339 хиљада динара за 2019. годину распоређен је на следећи начин:

- 85% добитка по основу животног осигурања, односно 39.388 хиљада динара приписано је осигураницима у складу са Правилником о критеријумима и начину обрачунавања математичке резерве животних осигурања ("Службени лист Компаније", бр. 18/2016, Напомена 34.1); и
- 15%, односно 6.951 хиљаду динара задржано је као нераспоређена добит.

Дивиденда је акционарима Компаније исплаћена дана 2. јула 2020. године на следећи начин:

- Републици Србији дивиденда је исплаћена директном уплатом на рачун буџета, у складу са инструкцијама Управе за трезор; и
- свим осталим акционарима Компаније дивиденда је уплаћена преко Централног регистра хартија од вредности, односно на новчане рачуне преко чланова Централног регистра хартија од вредности код којих акционари имају отворене власничке рачуне хартија од вредности.

Акцијски капитал Компаније који је у друштвеном власништву чини 51,86% основног капитала Компаније, односно 4.552.270 акција, а дивиденда која припада друштвеном капиталу и која за 2019. годину износи од 534.528 хиљада динара се води као обавеза Компаније у пословним књигама (Напомена 36.1), док се не утврди коначан статус друштвеног капитала.

Компанија је након усвајања финансијских извештаја за 2019. годину извршила корекцију прокњижене обавезе за порез на добит на терет нераспоређене добити, а на бази дефинитивног пореког биланса у износу од 6.021 хиљаду динара. Компанија је у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији извршила пренос износа од 86.460 хиљада динара са ревалоризационих резерви на нераспоређену добит (2019: 78.379 хиљада динара) по основу амортизације некретнина вреднованих по ревалоризованим вредностима.

33.1. Основни и остали капитал

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Акцијски капитал	2.754.874	2.754.874
Друштвени капитал	2.967.480	2.967.480
Укупно основни капитал	5.722.354	5.722.354
Остали капитал	131.421	131.421
Стање на дан	5.853.775	5.853.775

Основни капитал чини:

- 1) акцијски капитал у својини физичких и правних лица: 4.226.121 обичних акција укупне номиналне вредности 2.754.873.572,26 динара, што представља 48,1423% укупног основног капитала, од чега је у својини Републике Србије 3.976.455 обичних акција укупне номиналне вредности 2.592.124.264,97 динара, што представља 45,2982% укупног основног капитала.
- 2) акцијски капитал у друштвеном власништву: 4.552.270 обичних акција укупне номиналне вредности 2.967.479.709,36 динара, што представља 51,8577% укупног основног капитала.

На дан 31. децембра 2020. године акцијски капитал Компаније (књиговодствена вредност) у износу од 2.754.874 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 2.754.874 хиљаде динара) налазио се у поседу укупно 3.372 акционара, од којих су 3.212 физичка лица, 142 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 18 су кастоди лица (31. децембар 2019. године: укупно 3.384 акционара, од којих су 3.226 физичка лица, 141 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 17 су кастоди лица).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

33. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (Наставак)

Структура **акцијског капитала** на дан 31. децембра 2020. и 2019. године била је следећа:

Акционар	31. децембар 2020.			31. децембар 2019.		
	% учешћа	Број акција	у хиљадама динара	% учешћа	Број акција	у хиљадама динара
Република Србија	94,09%	3.976.455	2.592.124	94,09%	3.976.455	2.592.124
Комерцијална банка а.д. Београд	0,62%	26.207	17.084	0,62%	26.207	17.084
Utma Commers д.о.о. Београд	0,41%	17.493	11.403	0,41%	17.493	11.403
АМС осигурање а.д.о. Београд	0,35%	14.600	9.517	0,35%	14.600	9.517
Prudence Capital а.д. Београд	0,21%	8.720	5.684	0,21%	8.720	5.684
Радовић Славиша	0,13%	5.487	3.577	0,16%	6.714	4.377
Саобраћајни факултет Београд	0,13%	5.547	3.616	0,13%	5.547	3.616
Коврлија Драган	0,13%	5.400	3.520	0,13%	5.400	3.520
Металац а.д. Горњи Милановац	0,13%	5.391	3.514	0,13%	5.391	3.514
ТЦК Косјерић д.о.о.	0,12%	5.242	3.417	0,12%	5.242	3.417
Клинички центар Београд	0,12%	5.174	3.373	0,12%	5.174	3.373
Остала правна лица	1,52%	64.404	41.983	1,28%	54.176	35.316
Остала физичка лица	1,20%	50.712	33.058	1,21%	51.324	33.456
Кастоди и збирни рачун	0,84%	35.289	23.004	0,86%	35.969	23.448
Рударско топионичарски басен Бор	-	-	-	0,18%	7.709	5.025
Укупно	100,00%	4.226.121	2.754.874	100,00%	4.226.121	2.754.874

На дан 31. децембра 2020. године, берзанска цена акција Компаније износила је 3.100,00 динара (31. децембар 2019. године: 3.316 динара).

У складу са чланом 27. Закона о осигурању ("Службени гласник РС", бр. 139/2014), основни капитал акционарског друштва за осигурање не може бити мањи од динарске противвредности следећих износа и то за:

- животна осигурања EUR 3.200.000 (376.257 хиљада РСД) ; и
- све врсте неживотних осигурања EUR 3.200.000 (376.257 хиљада РСД) .

Структура **основног капитала** Компаније (акцијски и друштвени) на дан 31. децембра 2020. и 31. децембра 2019. године приказана је у следећој табели:

	31. децембар 2020.		31. децембар 2019.	
	РСД	EUR	РСД	EUR
Основни капитал				
Животна осигурања	1.125.103	9.569	1.125.103	9.568
Неживотна осигурања	4.597.251	39.099	4.597.251	39.095
Стање на дан	5.722.354	48.668	5.722.354	48.663

Остали капитал у износу од 131.421 хиљаду динара формиран је у складу са захтевима регулативе Народне банке Србије у тренутку прве примене Међународних стандарда за финансијско извештавање и укључујући прелазне одредбе тада важећег Правилника о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за друштва за осигурање, на основу кога је Компанија извршила рекласификацију извора ванпословних средстава у корист рачуна осталог капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

33. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (Наставак)

33.2. Нереализовани добици

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Актуарски добици по основу планова дефинисаних примања	1.387	1.387
Добици по основу власничких хартија од вредности расположивих за продају	602.538	602.538
Добици по основу дужничких хартија од вредности расположивих за продају	1.341.590	1.192.023
Стање на дан	1.945.515	1.795.948

Повећање добитка по основу дужничких хартија од вредности расположивих за продају је последица повећања фер вредности државних дужничких хартија од вредности.

33.3. Нереализовани губици

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	265.132	223.395
Губици по основу власничких хартија од вредности расположивих за продају	175.819	84.053
Губици по основу дужничких хартија од вредности расположивих за продају	368.243	153.015
Стање на дан	809.194	460.463

Повећање губитака по основу власничких хартија од вредности расположивих за продају је последица смањења фер вредности акција Комерцијалне банке а.д. Београд које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају (Напомена 28.1).

Повећање актуарских губитака по основу планова дефинисаних примања у износу 41.737 хиљада динара у 2020. години је последица исказивања актуарског губитка при обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине (Напомена 34.4).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

34. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Математичка резерва	5.334.672	4.873.732
Резерве за изравнање ризика	105.264	94.227
Резерве за бонусе и попусте	202.941	156.586
Друга дугорочна резервисања	1.040.341	956.122
Стање на дан	6.683.218	6.080.667

Друга дугорочна резервисања на дан 31. децембра 2020. године састоје се од резервисања за бенефиције запослених у износу од 1.013.841 хиљаду динара (2019: 901.282 хиљада динара) и резервисања за судске спорове у износу од 26.500 хиљада динара (2019: 54.804 хиљада динара).

34.1. Математичка резерва

Обрачун математичке резерве извршен је у складу са актима Компаније и Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама. Математичка резерва на дан 31. децембра 2020. године износи 5.334.672 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 4.873.732 хиљаде динара). Од овог износа на чисту математичку резерву са преносном премијом односи се 5.221.390 хиљада динара, резерву добити 107.740 хиљада динара, а резерву будућих трошкова 5.542 хиљаде динара.

Учешће реосигураваача на дан 31. децембра 2020. године у математичкој резерви износи 4.764 хиљаде динара. Такође, вршена је провера довољности резервације и утврђени износ по ЛАТ тесту прокњижен је у пословним књигама Компаније као део математичке резерве

Промене на рачунима математичке резерве у 2019. и 2020. години биле су следеће:

	2020.	2019.
Стање – 1. јануар	4.873.732	4.505.603
Додатна резервисања (Напомена 7)	454.139	316.201
Смањења по обрачуну	(34.349)	(27.280)
Искоришћена резервисања	-	-
Расподела добити (Напомена 33)	39.388	78.267
Остало	1.762	941
Стање - 31. децембар	5.334.672	4.873.732

* Математичка резерва се обрачунава по нето проспективној методи

Математичка резерва је обрачуната нето проспективном методом. У обрачуну математичке резерве, осим у делу ЛАТ теста, користе се статичке вредности параметара дефинисаних техничким основама важећим у моменту закључења уговора о осигурању. Кроз ЛАТ тест врши се дорезервација уколико се укаже потреба, кроз уважавање динамичких вредности и будућих очекивања параметара од значаја за обрачун (дисконтних стопа, вероватноћа смртности, трошкова, инфлације и стопа престанка осигурања, односно вероватноћа искоришћења опција и гаранција).

Будућа очекивања у делу параметара од значаја за обрачун ЛАТ теста процењују се на бази јавно доступних информација, интерних статистика и најбоље праксе, и то:

- за вероватноћу смртности званичне таблице смртности коригују се уважавајући ефекат интерно реализоване смртности у портфељу за последње три године;
- дисконтна стопа, дата у форми spot стопа за сваку годину доспећа, добија се као равномерно пондерисана стопа остварених стопа приноса на средства математичке резерве у портфељу, односно стопа које објављује EIOPA или домаћи регулатор, све у зависности да ли се ради о стопама на стране валуте или домаћу валуту;
- очекивана стопа инфлације оцењена је на бази пројекција релевантних институција, у зависности од валуте (НБС, ЕЦБ, ФЕД и др.);

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

34. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (Наставак)

- очекивани трошкови спровођења осигурања оцењују се на нивоу полисе, а у зависности од тарифе, начина плаћања и валуте уговора. Процена се ради на бази предметне позиције из биланса успеха за претходни период, односно на бази провизијске шеме у делу трошкова провизије;
- вероватноће престанка уговора оцењују се у зависности од тарифе и начина плаћања, а процена се ради на бази интерне статистике и упоредне праксе у региону.

Резултат по ЛАТ тесту на дан 31.12.2020. износи 259.117 хиљада динара и представља саставни део математичке резерве.

34.2. Резерва за изравнање ризика (РЗИР)

Обрачунате РЗИР на дан 31. децембра 2020. године износе 105.264 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 94.227 хиљада динара) повећане су у односу на претходну годину по основу додатних резервисања за 11.037 хиљада динара (2019. година: 12.861 хиљада динара) (Напомена 7).

34.3. Резерве за бонусе и попусте

Резерве за бонусе и попусте на дан 31. децембра 2020. године износе 202.941 хиљаду динара и у односу на крај претходне године, када су износиле 156.586 хиљада динара, повећане су за 46.355 хиљада динара као последица нето ефекта додатних резервисања у износу од 58.065 хиљада динара и смањења по обрачуну од 11.710 хиљада динара.

34.4. Резервисања у складу са МРС 19 „Примања запослених“

	Отпрем- нине	Јубиларне награде	У хиљадама динара Неискош- ћени годишњи одмори	Укупно
Стање - 1. јануар 2020. године	473.847	407.314	20.121	901.282
Трошак услуга	26.714	40.392	478	67.584
Трошак камата	14.215	12.219	-	26.434
Актуарски губици - трошак периода	-	30.249	-	30.249
Укупно повећања – трошак периода (Напомена 15.2)	40.929	82.860	478	124.267
Плаћене бенефиције	(18.814)	(34.214)	(417)	(53.445)
Актуарски губици приказани кроз остали резултат	41.737	-	-	41.737
Стање - 31. децембар 2020. године	537.699	455.960	20.182	1.013.841

Обрачун дугорочних резервисања за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленим, њиховим годинама старости, радном стажу и висини примања, интерним актима и пословним политикама Компаније;
- пословног плана Компаније;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Србије и Народне банке Србије; и
- актуарских претпоставки.

Актуарске претпоставке коришћене у обрачуну за 2020. и 2019. годину су следеће:

- таблице морталитета РЗС Србије 2010-2012., посебно за мушки и женски пол;
- стопа инвалидитета (вероватноћа настанка потпуне радне неспособности) која износи 0,1%;

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

34. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (Наставак)

- пројектована стопа раста зарада од 5%;
- дисконтна стопа од 3%; и
- стопа флукуације 1,3% (2019: 2%).

34.5. Резервисања за судске спорове

Компанија је у текућем извештајном периоду извршила смањење резервисања за судске спорове у износу 28.340 хиљада динара, тако да укупно резервисање на дан 31. децембра 2020. године по наведеном основу износи 26.500 хиљада динара (Напомена 48).

35. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Стање одложених пореских обавеза приказано је у Напомени 20.3.

Промене на рачуну одложених пореских обавеза у току године приказане су како следи:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање на дан 1. јануара	457.764	372.068
Ефекат одложених пореза по основу средстава која подлежу амортизацији	(34.924)	38.784
Ефекат одложених пореза по основу усклађивања вредности хартија до вредности расположивих за продају	(16.195)	51.020
Ефекат одложених пореза по основу резервисања за отпремнине	(3.317)	(4.108)
Стање на дан 31. децембра	403.328	457.764

36. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРЕМИЈУ, ЗАРАДЕ И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ

36.1. Обавезе за премију, зараде и друге обавезе

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Обавезе за премију (саосигурања и реосигурања у земљи)	1.777.317	1.218.606
Обавезе за провизију (из послова осигурања и реосигурања)	48.372	51.827
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	208.089	198.405
Примљени аванси	241.190	224.694
Обавезе према добављачима	195.728	151.188
Обавезе према добављачима - повезана правна лица (Напомена 51)	26.542	27.584
Обавезе за порез на послове осигурања	74.116	70.185
Обавезе за дивиденде и учешћа у резултату	2.548.043	2.011.341
Остале обавезе за порезе доприносе и друге дажбине	1.880	3.072
Обавезе према запосленима	5.638	11.935
Обавезе према Удружењу осигуравајућих организација	17.723	17.334
Обавезе према РФЗО - 5% АО	102.646	103.646
Остале краткорочне обавезе	76.855	37.661
Стање на дан	5.324.139	4.127.478

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

36. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРЕМИЈУ, ЗАРАДЕ И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ (Наставак)

У току 2020. године дошло је до повећања обавеза за премију, зараду и друге обавезе за 28,99 %, што је пре свега резултат повећања обавеза за дивиденду за 536.702 хиљаде динара у односу на претходну годину.

Исказана обавеза за дивиденду у износу 2.548.043 хиљаде динара на дан 31. децембра 2020. године односи се највећим делом на дивиденду која припада друштвеном капиталу у износу од 2.542.718 хиљада динара (по основу расподеле добитка из 2019. године износ од 534.528 хиљада динара - Напомена 33, односно по основу расподеле добитка оствареног у 2018. и ранијим годинама износ од 2.008.190 хиљада динара).

36.2. Обавезе према рочности доспећа

		У хиљадама динара			
		31. децембар	Штете	Добављачи	Са/ре-осигурање
					Укупно
Недоспело	2019.	948	143.542	1.099.753	1.244.243
	2020.	12.230	164.954	1.642.508	1.819.692
0 – 60	2019.	44.564	30.585	16.909	92.058
	2020.	5.590	43.062	19.815	68.467
60 – 90	2019.	98	0	9.928	10.026
	2020.	5.791	2.881	16.267	24.939
90 и више	2019.	17.453	4.645	92.016	114.114
	2020.	51.998	11.373	98.727	162.098
УКУПНО	2019.	63.063	178.772	1.218.606	1.460.441
	2020.	75.609	222.270	1.777.317	2.075.196

37. РЕЗЕРВЕ ЗА ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

		У хиљадама динара	
		31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Преносне премије животних осигурања		435.900	409.598
Преносне премије неживотних осигурања		12.531.147	11.835.262
Преносне премије саосигурања - живот		-	8.159
Преносне премије саосигурања - неживот		310.227	304.706
Стање на дан		13.277.274	12.557.725

Обрачун преносне премије извршен је у складу са актима Компаније и релевантном одлуком Народне банке Србије, методом "pro rata temporis".

Промене на резервама за преносне премије приказане су у Напомени 47.

38. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Компанија је образовала резерве за неистекле ризике на дан 31. децембра 2020. године у износу 309.235 хиљада динара, док је стање на дан 31. децембра 2019. године износило 225.089 хиљада динара. У односу на претходну годину резерве за неистекле ризике су повећане за износ од 84.146 хиљада динара (Напомена 4).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

39. ДРУГА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Допринос за превентиву	1.023.175	1.004.909
Остала пасивна временска разграничења - унапред обрачунати трошкови	9.343	28.895
Стање на дан	1.032.518	1.033.804

Кретање на рачуну доприноса за превентиву у 2020. и 2019. години приказано је у табели у наставку:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Стање на дан 1. јануара	1.004.909	953.710
Повећање у току периода (Напомена 7)	305.797	303.740
Исплате осигураницима	(287.531)	(252.541)
Стање на дан 31. децембра	1.023.175	1.004.909

40. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Резервисане штете животних осигурања:		
- настале непријављене штете	120.072	96.752
- настале пријављене штете	56.603	40.598
	176.675	137.350
Резервисане штете неживотних осигурања		
- настале непријављене штете	7.135.187	7.132.857
- настале пријављене штете	6.831.622	5.270.184
	13.966.809	12.403.041
Резервисања за уделе у штетама по основу примљених саосигурања:		
- живот	5.197	737
- неживот	18.008	15.506
	23.205	16.243
Стање на дан	14.166.689	12.556.634

Резервисане штете на дан 31. децембра 2020. године утврђене су у складу са Правилником Компаније. Промене на рачунима резервисаних штета приказане су у Напомени 47.3.

Износ резервисаних штета је утврђен у складу са Правилником Компаније и Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама.

Код врста осигурања где се обрачун ради Маск-овом методом полазни интервали поверења (који одређују износе маргине ризика) су били коначни интервали на крају претходне године: за врсту 01 – 99,93%; за врсту 02 – 96%; за врсту 03 – 93,85%; за врсту 08 – 85,366%; за врсту 09 – 91,219%; за врсту 10 – 99,999999620672%; за врсту 13 – 64,2% и за врсту 18 – 99,91%. После поређења са искуством кориговани су интервали поверења на следећим врстама осигурања : 03 – 99,9998% и 08 – 95,40%. Пошто 2020. година није била редовна због свих дешавања везано за пандемију, није извесно да је динамика пријаве штета остала иста као ранијих година, нису искоришћене могућности Правилника о смањивању интервала поверења у односу на претходну годину. Односно ако је run-off показивао суфицит интервал поверења је остао исти као претходне године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

40. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ (Наставак)

По обрачуна насталих непријављених штета извршен је обрачун по ЛАТ тесту, који је показао довољност на свим врстама осигурања, тако да није било додатних измена интервала поверења. Коначна резервација задовољава критеријуме поређења са искуством и тест адекватности обавеза. Интервали поверења одређују износ маргине ризика који је потребно имати на нивоу врсте осигурања у зависности од поређења са искуством и теста адекватности резервисаних штета. Основа за обрачун су развојни троуглови пријављених штета (incurred claims) насталих од 2005. – 2020. године (уз кориговање резервисаних насталих пријављених штета ранијих година на основу остварења до дана обрачуна). Остале врсте осигурања се раде паушалном методом.

Утврђен износ резервисаних штета је у складу са актуарском струком и прописима и обезбеђује трајно испуњење обавеза Компаније.

Подаци о развоју штета обелодањени су у Напомени 47.3.

41. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Остала потраживања (а)	-	191.854
Примљене менице (б)	253.053	948.982
Издате менице (в)	41.111	16.490
Стање на дан	294.164	1.157.326

- (а) Компанија у ванбилансној евиденцији на дан 31. децембар 2020. године нема евидентираних потраживања. На дан 31. децембар 2019. године, у ванбилансној евиденцији Компаније, било је евидентирано потраживање у износу од 101.412 хиљада динара. Наведени износ се односио на обрачунату неисплаћену дивиденду Комерцијалне банке а.д. Београд по основу одлука скупштине банке о расподели добитка из 2014, 2017. и 2018. године и нераспоређеног добитка ранијих година за коју није било извесно да ли ће плаћање бити извршено. Дана 22. септембра 2020. године наплаћена је поменута дивиденда (Напомена 13), чиме је затворено потраживање у ванбилансној евиденцији у целости.
- (б) Компанија на дан 31. децембра 2020. године поседује укупно 6.471 меницу које су примљене, најчешће, као средство обезбеђења, од чега се 6.276 односе на неживотна осигурања, а 195 на животна осигурања. Од укупног броја примљених меница 6.449 су бланко, док су осталих 22 попуњене на укупан износ од 253.046 хиљада динара.
- (в) Компанија је на дан 31. децембра 2020. године издала укупно 825 бланко меница и 122 попуњених на износ од 41.111 хиљада динара као средство финансијског обезбеђења за потребе учешћа на тендерима, по уговорима о издавању банкарских гаранција као и по другим основама (закуп пословног простора, отварање рачуна). Износи на који се бланко менице могу попуњити дефинисани су конкретним меничним овлашћењем.

Компанија има закључен са МТС банком а.д. Београд Уговор о регулисању односа којим је Компанији одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једноремено ванбилансно задужење Компаније код банке по овом Уговору не може прећи износ од 200.000 хиљада динара. Рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог Уговора, не може бити дужи од 30. јуна 2025. године, а средства обезбеђења су менице Компаније.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

41. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА (Наставак)

Компанија има закључен са Комерцијалном банком а.д. Београд Уговор о оквирном износу за ангажовање банке којим је Компанији одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једноремено ванбилансно задужење Компаније код банке по овом Уговору не може прећи износ од EUR 10.000 хиљада у динарској противвредности. Рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог Уговора, не може бити дужи од 11. јула 2025.године, а средства обезбеђења су менице Компаније.

На дан 31. децембра 2020. године стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од МТС банке а.д. Београд укупно износи 77.178 хиљада динара и EUR 8.928,00 (31. децембар 2019. године: гаранције у износу од 81.568 хиљада динара, EUR 8.928,00 и USD 10.049,30).

Стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од Комерцијалне банке а.д. Београд на дан 31. децембра 2020. године укупно износи 842.958 хиљада динара (31. децембар 2019. године: гаранције у износу од 571.947 хиљада динара).

42. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ И ГАРАНТНИХ РЕЗЕРВИ

42.1. Техничке резерве

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Математичка резерва	5.334.672	-	5.334.672	4.873.732	-	4.873.732
Резерве за изравнање ризика	-	105.264	105.264	-	94.227	94.227
Резерве за бонусе и попусте	57.662	145.279	202.941	10.620	145.966	156.586
Резерве за преносне премије	435.900	12.841.374	13.277.274	417.757	12.139.968	12.557.725
Резерве за неистекле ризике	-	309.235	309.235	-	225.089	225.089
Резервисане штете	181.872	13.984.817	14.166.689	138.087	12.418.547	12.556.634
Стање на дан	6.010.106	27.385.969	33.396.075	5.440.196	25.023.797	30.463.993

Техничке резерве у самопридржају на дан 31. децембра 2020. године износе 30.201.288 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 28.555.529 хиљада динара).

42.2. Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача:						
Резерве за преносне премије	13.544	1.679.139	1.692.683	328	1.190.442	1.190.770
Резервисане штете	-	1.497.340	1.497.340	-	714.692	714.692
Остале техничке резерве	4.764	-	4.764	3.002	-	3.002
Стање на дан	18.308	3.176.479	3.194.787	3.330	1.905.134	1.908.464

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

42. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ И ГАРАНТНИХ РЕЗЕРВИ (Наставак)

42.3. Депоновање и улагање средстава техничких резерви и валутна структура инвестираних средстава

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Хартије од вредности које је издала Република Србија	5.421.876	19.850.049	25.271.925	4.755.428	14.395.265	19.150.693
Акције којима се тргује	197.857	930.969	1.128.826	225.576	1.031.905	1.257.481
Инвестиционе некретнине	43.852	854.100	897.952	17.685	1.820.525	1.838.210
Орочени депозити код банака	220.668	2.067.445	2.288.113	310.138	4.342.833	4.652.971
Готовина	107.545	506.927	614.472	128.039	1.528.135	1.656.174
Потраживања за недоспеле премије	-	-	-	-	-	-
Остали облици улагања техничких резерви	18.308	3.176.479	3.194.787	3.330	1.905.134	1.908.464
Стање на дан	6.010.106	27.385.969	33.396.075	5.440.196	25.023.797	30.463.993

Компанија је обезбедила потпуну покривеност техничких резерви прописаним облицима улагања у складу са Законом о осигурању и Одлуком Народне банке Србије о инвестирању средстава осигурања ("Службени гласник РС", бр. 55/2015, 111/2017 и 149/2020).

Валутна структура инвестираних средстава обе врсте осигурања одговара структури обавеза по основу тих осигурања по свим материјално значајним валутама.

43. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

Законом о осигурању, чл. 25. и чл. 124. до 130. и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање ("Службени гласник РС", бр. 51/2015), прописани су начин и динамика процене услова који се односе на адекватност капитала, односно начин и динамика обрачуна гарантног капитала и захтеване маргине солвентности за неживотна и животна осигурања.

Компанија је испунила све услове који се односе на адекватност капитала, прописане Законом о осигурању и подзаконским актима, тако што је:

- Однос гарантне резерве (расположива маргина солвентности) и захтеване маргине солвентности 2,30 за неживотна осигурања и 3,15 за животна осигурања.
- Однос захтеване маргине солвентности и гарантног капитала 0,35 за неживотна осигурања и 0,21 за животна осигурања.

Гарантни капитал већи је од износа основног капитала прописаног чланом 27. Закона о осигурању за 11.561.177 хиљада динара код неживотних осигурања и за 1.488.931 хиљаду динара код животних осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА

Компанија је сходно захтевима Закона о осигурању и пратећих подзаконских аката извршила раздвајање имовине која може служити или служи за измирење обавеза по основу осигурања и припадајућег капитала и обавеза животног односно неживотног осигурања.

Имовина животног, односно неживотног осигурања, као и припадајући капитал и обавезе приказани су у следећој табели:

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
АКТИВА						
СТАЛНА ИМОВИНА	1.529.252	9.917.068	11.446.320	1.618.678	10.552.300	12.170.978
Нематеријална улагања (имовина)	-	15.614	15.614	-	26.397	26.397
Софтвер и остала права	-	12.434	12.434	346	15.351	15.697
Некретнине, постројења и опрема	1.136.442	8.199.177	9.335.619	1.183.614	8.466.368	9.649.982
Дугорочни финансијски пласмани	392.810	1.603.773	1.996.583	434.718	1.682.786	2.117.504
Остала дугорочна средства	-	86.070	86.070	-	361.398	361.398
ОБРТНА ИМОВИНА	6.542.457	39.265.890	45.808.347	5.859.320	33.099.386	38.958.706
Залихе	-	41.117	41.117	-	54.530	54.530
Потраживања, пласмани и готовина	6.445.494	33.280.876	39.726.370	5.777.175	28.601.864	34.379.039
Активна временска разграничења	78.655	2.767.418	2.846.073	78.815	2.537.858	2.616.673
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	18.308	3.176.479	3.194.787	3.330	1.905.134	1.908.464
УКУПНА АКТИВА	8.071.709	49.182.958	57.254.667	7.477.998	43.651.686	51.129.684
ПАСИВА						
КАПИТАЛ	1.889.562	13.659.322	15.548.884	1.920.462	11.705.301	13.625.763
Основни и остали капитал	1.125.103	4.728.672	5.853.775	1.125.103	4.728.672	5.853.775
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	217.376	2.695.504	2.912.880	223.629	2.775.711	2.999.340
Нереализовани добити	579.959	1.365.556	1.945.515	540.525	1.255.423	1.795.948
Нереализовани губици	(119.590)	(689.604)	(809.194)	(39.897)	(420.566)	(460.463)
<i>Нераспоређена добит</i>	<i>86.714</i>	<i>5.559.194</i>	<i>5.645.908</i>	<i>71.102</i>	<i>3.366.061</i>	<i>3.437.163</i>
1. Нераспоређени добитак ранијих година	37.967	2.409.488	2.447.455	24.763	410.584	435.347
2. Нераспоређени добитак текуће године	48.747	3.149.706	3.198.453	46.339	2.955.477	3.001.816
РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	6.078.336	35.627.447	41.705.783	5.482.244	32.021.677	37.503.921
Дугорочна резервисања	5.392.334	1.290.884	6.683.218	4.884.352	1.196.315	6.080.667
Одложене пореске обавезе	-	403.328	403.328	-	457.764	457.764
Краткорочне обавезе	68.230	5.765.291	5.833.521	42.048	4.550.190	4.592.238
Пасивна временска разграничења	435.900	14.183.127	14.619.027	417.757	13.398.861	13.816.618
Резервисане штете	181.872	13.984.817	14.166.689	138.087	12.418.547	12.556.634
УКУПНА ПАСИВА	7.967.898	49.286.769	57.254.667	7.402.706	43.726.978	51.129.684

Компанија, посебно за групу животног односно групу неживотног осигурања:

- разграничава имовину која служи или може служити за измирење обавеза по основу осигурања и припадајући капитал и обавезе; и
- управља имовином која служи или може служити за измирење обавеза по основу осигурања и припадајући капитал и обавезе, с тим да средства и њихове изворе не пребацује из једне групе осигурања у другу.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА (Наставак)

У наставку је скраћени биланс успеха групе животних осигурања и групе неживотних осигурања за 2020. и 2019. годину:

	2020.			2019.		
	У хиљадама динара			За годину која се завршава		
	31. децембра					
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Пословни (функционални) приходи	2.954.302	23.309.407	26.263.709	2.411.300	22.914.949	25.326.249
Пословни (функционални) расходи	(2.491.072)	(13.020.855)	(15.511.927)	(2.046.552)	(13.401.682)	(15.448.234)
ДОБИТ - БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	463.230	10.288.552	10.751.782	364.748	9.513.267	9.878.015
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ						
Приходи од инвестирања средстава осигурања	350.814	1.155.445	1.506.259	333.793	1.219.146	1.552.939
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(64.388)	(292.266)	(356.654)	(7.319)	(65.252)	(72.571)
ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	286.426	863.179	1.149.605	326.474	1.153.894	1.480.368
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА	(685.125)	(7.289.603)	(7.974.728)	(622.899)	(7.797.732)	(8.420.631)
1. Трошкови прибаве	(501.044)	(5.486.375)	(5.987.419)	(452.938)	(6.039.391)	(6.492.329)
2. Трошкови управе	(182.846)	(1.881.539)	(2.064.385)	(167.663)	(1.829.020)	(1.996.683)
3. Остали трошкови спровођења осигурања	(4.567)	(30.920)	(35.487)	(4.479)	(31.978)	(36.457)
4. Провизија од реосигурања и ретроцесија	3.332	109.231	112.563	2.181	102.657	104.838
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК - НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	64.531	3.862.128	3.926.659	68.323	2.869.429	2.937.752
Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	2.991	208.938	211.929	5.605	207.863	213.468
Финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(3.740)	(21.448)	(25.188)	(4.445)	(27.116)	(31.561)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	28.963	512.454	541.417	65.386	1.556.994	1.622.380
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(51.561)	(1.050.163)	(1.101.724)	(96.086)	(1.348.501)	(1.444.587)
Остали приходи	8.566	118.952	127.518	9.395	175.313	184.708
Остали расходи	(1.003)	(79.016)	(80.019)	(1.839)	(60.770)	(62.609)
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	48.747	3.551.845	3.600.592	46.339	3.373.212	3.419.551
Нето добитак/(губитак) пословања које се обуставља, позитивни/(негативни) негативни ефекти промене рачуноводствених политика и исправки грешака из ранијих периода	-	(6.607)	(6.607)	-	(6.933)	(6.933)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	48.747	3.545.238	3.593.985	46.339	3.366.279	3.412.618
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК						
Порез на добитак	-	(433.773)	(433.773)	-	(401.697)	(401.697)
Додатак (губитак) по основу повећања (смањења) одложених пореских средстава и смањења (креирања) одложених пореских обавеза	-	38.241	38.241	-	(9.105)	(9.105)
НЕТО ДОБИТАК	48.747	3.149.706	3.198.453	46.339	2.955.477	3.001.816

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА (Наставак)

У наредним табелама дати су биланси успеха по врстама осигурања:

У хиљадама динара													
	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо- плови	Имовина	Одговор- ност	Кредити и јемства	Остале врсте неживотних осигурања	Неживотна осигурања збирно	УКУПНО за 2020. годину
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7	8	9	10	11	12(Σ4+.+11)	13 (3+12)
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	2.803.729	150.573	2.954.302	1.555.947	2.462.374	327.237	(21.627)	5.358.378	12.661.454	105.398	359.924	22.809.085	25.763.387
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	-	-	-	699	1.741	88	55	1.962	172.085	80	148	176.858	176.858
Остали пословни приходи	-	-	-	1.095	10.803	484	76	248.091	41.069	21.546	300	323.464	323.464
	<u>2.803.729</u>	<u>150.573</u>	<u>2.954.302</u>	<u>1.557.741</u>	<u>2.474.918</u>	<u>327.809</u>	<u>(21.496)</u>	<u>5.608.431</u>	<u>12.874.608</u>	<u>127.024</u>	<u>360.372</u>	<u>23.309.407</u>	<u>26.263.709</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(501.181)	-	(501.181)	(8.221)	(13.237)	(2.560)	(42)	(128.346)	(1.043.356)	(19.007)	(565)	(1.215.334)	(1.716.515)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(1.827.469)	(65.405)	(1.892.874)	(685.593)	(1.842.681)	(138.308)	(4.841)	(2.248.563)	(4.560.825)	(100.911)	(152.906)	(9.734.628)	(11.627.502)
Резервисане штете	(42.542)	(1.244)	(43.786)	5.194	(238.171)	(88.881)	(11.040)	(370.777)	(141.279)	22.192	39.141	(783.621)	(827.407)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	-	-	-	8	120.927	22.078	1	1.772	342.632	49.794	4	537.216	537.216
Смањење осталих техничких резерви – нето	34.349	-	34.349	-	1.440	8.614	-	1.656	-	-	-	11.710	46.059
Расходи за бонусе и попусте	(87.580)	-	(87.580)	(205.649)	(368.393)	(22.940)	(341)	(1.168.411)	(41.360)	(7.060)	(22.044)	(1.836.198)	(1.923.778)
Остали пословни расходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<u>(2.424.423)</u>	<u>(66.649)</u>	<u>(2.491.072)</u>	<u>(894.261)</u>	<u>(2.340.115)</u>	<u>(221.997)</u>	<u>(16.263)</u>	<u>(3.912.669)</u>	<u>(5.444.188)</u>	<u>(54.992)</u>	<u>(136.370)</u>	<u>(13.020.855)</u>	<u>(15.511.927)</u>
Добитак – бруто пословни резултат	379.306	83.924	463.230	663.480	134.803	105.812	(37.759)	1.695.762	7.430.420	72.032	224.002	10.288.552	10.751.782
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	333.480	17.334	350.814	131.628	69.753	191.847	63.628	152.217	291.079	127.307	127.986	1.155.445	1.506.259
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(61.390)	(2.998)	(64.388)	(23.073)	(21.444)	(22.769)	(6.835)	(74.209)	(114.876)	(13.782)	(15.278)	(292.266)	(356.654)
Добитак из инвестиционе активности	272.090	14.336	286.426	108.555	48.309	169.078	56.793	78.008	176.203	113.525	112.708	863.179	1.149.605

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА
(Наставак)

У хиљадама динара													
	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остале врсте неживотних осигурања	Неживотна осигурања збирно	УКУПНО за 2020. годину
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7	8	9	10	11	12(Σ4+. +11)	13 (3+12)
ТСО													
Трошкови прибаве	(476.678)	(24.366)	(501.044)	(348.366)	(763.341)	(77.351)	(6.912)	(1.367.442)	(2.676.539)	(29.418)	(217.006)	(5.486.375)	(5.987.419)
Трошкови управе	(173.675)	(9.171)	(182.846)	(124.056)	(235.701)	(84.758)	(17.478)	(370.785)	(897.679)	(47.618)	(103.464)	(1.881.539)	(2.064.385)
Остали трошкови спровођења осигурања	(4.342)	(225)	(4.567)	(3.649)	(1.818)	(5.454)	(1.818)	(3.636)	(7.272)	(3.636)	(3.637)	(30.920)	(35.487)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	3.332	-	3.332	13	61	2.366	3.810	85.391	8.921	6.580	2.089	109.231	112.563
	(651.363)	(33.762)	(685.125)	(476.058)	(1.000.799)	(165.197)	(22.398)	(1.656.472)	(3.572.569)	(74.092)	(322.018)	(7.289.603)	(7.974.728)
Пословни добитак/ (губитак) – нето пословни резултат	33	64.498	64.531	295.977	(817.687)	109.693	(3.364)	117.298	4.034.054	111.465	14.692	3.862.128	3.926.659
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
Финансијски приходи	2.844	147	2.991	905	18.400	1.147	3.034	35.857	137.975	10.047	1.573	208.938	211.929
Финансијски расходи	(3.567)	(173)	(3.740)	(1.187)	(2.084)	(205)	(2.639)	(7.089)	(5.037)	(334)	(2.873)	(21.448)	(25.188)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	28.541	422	28.963	38.454	51.194	52.329	17.278	171.959	103.462	36.172	41.606	512.454	541.417
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(50.844)	(717)	(51.561)	(70.183)	(145.922)	(68.194)	(14.513)	(297.300)	(359.213)	(62.160)	(32.678)	(1.050.163)	(1.101.724)
Остали приходи	8.219	347	8.566	11.985	7.408	16.528	5.404	25.485	30.210	11.006	10.926	118.952	127.518
Остали расходи	(987)	(16)	(1.003)	(3.304)	(4.397)	(563)	(111)	(48.798)	(20.969)	(317)	(557)	(79.016)	(80.019)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	(15.761)	64.508	48.747	272.647	(893.088)	110.735	5.089	(2.588)	3.920.482	105.879	32.689	3.551.845	3.600.592
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	(139)	(601)	(96)	(19)	(2.159)	(2.613)	(441)	(539)	(6.607)	(6.607)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	(15.761)	64.508	48.747	272.508	(893.689)	110.639	5.070	(4.747)	3.917.869	105.438	32.150	3.545.238	3.593.985

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА (Наставак)

У хиљадама динара													
	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остале врсте неживотних осигурања	Неживотна осигурања збирно	УКУПНО за 2019. годину
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7	8	9	10	11	12(Σ4+.+11)	13 (3+12)
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	2.264.719	146.581	2.411.300	1.295.576	2.306.086	297.098	7.635	4.964.761	12.651.872	145.090	600.856	22.268.974	24.680.274
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	-	-	-	647	1.326	161	32	1.888	356.337	93	174	360.658	360.658
Остали пословни приходи	-	-	-	999	8.915	492	53	217.953	41.440	14.977	488	285.317	285.317
	2.264.719	146.581	2.411.300	1.297.222	2.316.327	297.751	7.720	5.184.602	13.049.649	160.160	601.518	22.914.949	25.326.249
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(326.821)	-	(326.821)	(6.975)	(13.440)	(8.044)	(13)	(119.980)	(1.083.939)	(13.803)	(456)	(1.246.650)	(1.573.471)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(1.513.596)	(62.182)	(1.575.778)	(740.843)	(1.552.095)	(154.183)	(2.644)	(2.436.526)	(4.309.562)	(111.571)	(209.747)	(9.517.171)	(11.092.949)
Резервисане штете	(86.268)	(4.243)	(90.511)	(189.112)	(50.446)	17.423	661	122.082	(1.335.751)	(3.314)	(50.501)	(1.488.958)	(1.579.469)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	-	-	-	75	110.444	1.703	1	9.977	255.180	98.598	2.976	478.954	478.954
Смањење осталих техничких резерви – нето	27.280	-	27.280	-	-	129	-	-	-	29.372	-	29.501	56.781
Расходи за бонусе и попусте	(80.722)	-	(80.722)	(147.222)	(350.612)	(33.298)	(852)	(1.053.156)	(29.769)	(619)	(41.830)	(1.657.358)	(1.738.080)
Остали пословни расходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	(1.980.127)	(66.425)	(2.046.552)	(1.084.077)	(1.856.149)	(176.270)	(2.847)	(3.477.603)	(6.503.841)	(1.337)	(299.558)	(13.401.682)	(15.448.234)
Добитак – бруто пословни резултат	284.592	80.156	364.748	213.145	460.178	121.481	4.873	1.706.999	6.545.808	158.823	301.960	9.513.267	9.878.015
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	315.981	17.812	333.793	109.002	109.960	94.653	29.443	231.018	510.893	62.122	72.055	1.219.146	1.552.939
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(6.934)	(385)	(7.319)	(5.373)	(5.481)	(4.672)	(1.450)	(14.248)	(27.503)	(3.044)	(3.481)	(65.252)	(72.571)
Добитак из инвестиционе активности	309.047	17.427	326.474	103.629	104.479	89.981	27.993	216.770	483.390	59.078	68.574	1.153.894	1.480.368

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

44. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА - СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА (Наставак)

У хиљадама динара													
	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остале врсте неживотних осигурања	Неживотна осигурања збирно	УКУПНО за 2019. годину
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7	8	9	10	11	12(Σ4+. +11)	13 (3+12)
ТСО													
Трошкови прибаве	(427.582)	(25.356)	(452.938)	(320.524)	(680.031)	(64.162)	(7.777)	(1.257.361)	(3.372.611)	(26.232)	(310.693)	(6.039.391)	(6.492.329)
Трошкови управе	(158.467)	(9.196)	(167.663)	(137.857)	(239.292)	(72.675)	(20.003)	(396.308)	(795.975)	(45.942)	(120.968)	(1.829.020)	(1.996.683)
Остали трошкови спровођења осигурања	(4.238)	(241)	(4.479)	(3.189)	(2.658)	(3.444)	(1.118)	(5.323)	(11.465)	(2.318)	(2.463)	(31.978)	(36.457)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	2.181	-	2.181	5	183	2.247	914	79.485	7.068	10.417	2.338	102.657	104.838
	(588.106)	(34.793)	(622.899)	(461.565)	(921.798)	(138.034)	(27.984)	(1.579.507)	(4.172.983)	(64.075)	(431.786)	(7.797.732)	(8.420.631)
Пословни добитак/ (губитак) – нето пословни резултат	5.533	62.790	68.323	(144.791)	(357.141)	73.428	4.882	344.262	2.856.215	153.826	(61.252)	2.869.429	2.937.752
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
Финансијски приходи	5.297	308	5.605	1.663	16.594	1.223	525	37.413	137.349	11.108	1.988	207.863	213.468
Финансијски расходи	(4.176)	(269)	(4.445)	(961)	(1.455)	(1.115)	(539)	(17.305)	(4.864)	(278)	(599)	(27.116)	(31.561)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	63.580	1.806	65.386	155.119	139.260	204.304	67.105	286.239	430.960	136.413	137.594	1.556.994	1.622.380
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(93.736)	(2.350)	(96.086)	(122.072)	(160.705)	(74.959)	(17.342)	(397.250)	(417.001)	(102.122)	(57.050)	(1.348.501)	(1.444.587)
Остали приходи	8.906	489	9.395	15.062	12.792	18.782	6.243	41.531	54.628	12.471	13.804	175.313	184.708
Остали расходи	(1.784)	(55)	(1.839)	(3.204)	(5.372)	(608)	(131)	(29.370)	(20.889)	(323)	(873)	(60.770)	(62.609)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	(16.380)	62.719	46.339	(99.184)	(356.027)	221.055	60.743	265.520	3.036.398	211.095	33.612	3.373.212	3.419.551
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	-	-	-	(242)	(1.341)	(1)	1	(1.797)	(3.064)	(294)	(195)	(6.933)	(6.933)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	(16.380)	62.719	46.339	(99.426)	(357.368)	221.054	60.744	263.723	3.033.334	210.801	33.417	3.366.279	3.412.618

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

---

45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Матично правно лице Друштва је Република Србија која има значајан утицај кроз учешће у основном капиталу од 45.3% док је учешће друштвеног капитала 51.86%.

Друштва са којима Компанија има трансакције, а која послују као контролисана друштва су: "Дунав ауто" д.о.о. Београд, "Дунав" друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд, "Dunav Stockbroker" а.д. Београд, "Дунав-Ре" а.д.о. Београд, "Дунав осигурање" а.д. Бања Лука, Република Српска, "Дунав турист" д.о.о. Златибор и "Дунав ауто логистика" д.о.о. Београд (Напомена 3.1).

Осим наведеног у складу са Законом о порезу на добит правних лица, МТС банка је била повезано лице јер Компанија имала значајан утицај, односно више од 25% гласова у органима управљања Банке тј. два члана у Управном одбору банке. У току 2020. године Компанија је извршила продају акција МТС банке (Напомена 25.2), а од 03. новембра 2020. више нема представнике у органима управе тако да су приходи и расходи са МТС банком приказани до наведеног датума.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Приходи:		
<i>Приходи од премије осигурања</i>		
МТС Банка а.д., Београд	80.963	113.650
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	294	418
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	4.154	1.195
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	409	475
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	500	488
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	70.465	75.536
	156.785	191.762
<i>Приходи по основу учешћа у накнади штета из реосигурања и провизије по основу уговора о реосигурању</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	420.743	314.973
<i>Приходи од закупнина</i>		
МТС Банка а.д., Београд	4.428	5.491
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	223	223
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	25	25
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	10.149	10.276
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	5.185	5.197
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	1.595	1.571
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.428	1.511
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	17.126	16.533
	40.159	40.827
<i>Остали пословни приходи</i>		
МТС Банка а.д., Београд	-	27
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	-	8
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	949	767
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	10.019	38.280
	10.968	39.082
<i>Финансијски приходи – дивиденде (напомена 13):</i>		
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	140.641	140.966
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	99.943	105.000
	240.584	245.966
<i>Финансијски приходи – остало:</i>		
МТС Банка а.д., Београд	3.860	25.939
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	6.821	4.237
	10.681	30.176
<i>Приходи од усклађивања вредности потраживања</i>		
МТС Банка а.д., Београд	-	3
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	11.058	12.207
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	28	31
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	2.075	4.165
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	60.609	28.187
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.718	1.812
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	4.958	1.480
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	1.691	1.779
	82.137	49.664
Укупно приходи	962.057	912.450

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Расходи:		
<i>Расходи накнада штета и уговор. износа</i>		
МТС Банка а.д., Београд	36.859	101.932
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	25.592	41.110
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	471	765
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	-	1.687
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	15.716	17.952
	78.638	163.446
<i>Расходи по основу премије реосигурања</i>		
Дунав Ре а.д.о. Београд (Напомена 4)	1.960.252	1.622.002
<i>Расходи по основу бонуса и попуста</i>		
МТС Банка а.д., Београд	258	329
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	19	19
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	6	-
„Дунав“ ДУДПФ а.д., Београд	6	6
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	50	2
	339	356
<i>Трошкови материјала, горива и енергије</i>		
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	44	35
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	1	-
	45	35
<i>Трошкови рекламе, пропаганде и репрезентације</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	12.034	14.784
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	3.230	4.461
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	126	245
	15.390	19.490
<i>Трошкови непроизводних услуга и остали нематер. трошкови</i>		
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	42.897	41.306
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	1	-
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	-	54
	42.898	41.360
<i>Трошкови зарада, нак. зарада и ост. л.р.</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	5.517	7.536
„Дунав“ ДУДПФ а.д., Београд	81.256	78.455
	86.773	85.991
<i>Трошкови закупа, одржавања и провизија</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	25.574	24.246
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	209.155	189.063
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	2.038	741
	236.767	214.050
<i>Финансијски расходи</i>		
МТС Банка а.д., Београд	363	18.759
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	20	6
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	321	3.393
	704	22.158
<i>Остали расходи</i>		
МТС Банка а.д., Београд	57.357	98.688
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	-	1.378
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	-	39
	57.357	100.105
<i>Обезвређење потраживања и пласмана</i>		
МТС Банка а.д., Београд	32	-
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.714	1.813
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	6.222	6.236
„Дунав“ ДУДПФ а.д., Београд	1.723	1.784
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	4.959	3.646
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	30.159	57.106
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	28	31
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	11.087	12.202
	55.924	82.818
Укупно расходи	2.535.087	2.351.811

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
<i>Потраживања по основу премије осигурања:</i>		
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	59	82
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	202	82
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	238	
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	8	205
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	22.790	10.140
	23.297	10.509
<i>Потраживања по основу учешћа у накнади штета:</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	76.711	132.790
<i>Остала потраживања</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	4.824	5.853
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	-	3.824
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	40.126	31.894
	44.950	41.571
<i>Пот. из специфичних послова. заједничког посл. и ост. потраж.</i>		
<i>(Напомена 27):</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	6.741	2.593
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	1.022	994
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	192	160
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	145	150
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	3	3
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	3.070	33.520
	11.173	37.420
<i>Исправка потраживања по основу премије осигурања:</i>		
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	(59)	(55)
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	(202)	(65)
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	(19.858)	(9.886)
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	(4)	(181)
	(20.123)	(10.187)
<i>Исправка вредности специфичних потраживања (Напомена 27):</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	(6.741)	(2.593)
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	(1.022)	(994)
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	(192)	(160)
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	(145)	(150)
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	(3)	(3)
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	(3.070)	(33.520)
	(11.173)	(37.420)
<i>Исправка вредности осталих потраживања:</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	(3.973)	(3.991)
	(3.973)	(3.991)
Укупно актива	120.862	170.692

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Пасива:		
<i>Обавезе за премију реосигурања (Напомена 36.1)</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	802.990	367.119
	802.990	367.119
<i>Обавезе за провизију и остале обавезе из послова реосигурања</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	1.656	3.323
	1.656	3.323
<i>Обавезе према добављачима (Напомена 36.1)</i>		
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	6.760	6.698
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	47	637
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	177	203
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.693	2.816
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	17.865	17.230
	26.542	27.584
Укупно пасива	831.188	398.026

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	у хиљадама динара	
На дан 31. децембра	2020. године	2019. године
Потраживања (премија) - пре исправке вредности	1.777.425	1.785.037
Остала потраживања	1.644.516	2.409.877
Обавезе	171	96

	у хиљадама динара	
Година која се завршила дана 31. децембра	2020. године	2019. године
Фактурисана премија	2.854.209	2.806.362
Остали приходи	74.549	31.390
Расходи накнада штета и уговорених износа	845.512	792.985
Расходи за бонусе и попусте	549.639	554.594
Трошкови материјала, енергије	76.468	81.392

По основу приказаних трансакција са друштвима у државном власништву Компанија је имала потраживања и обавезе, односно приходе и расходе који настају као резултат редовних пословних процеса, а који нису предмет обелодањивања (резервисане штете, функционални доприноси, трансакције по основу уговора о саосигурању и реосигурању са са(рео)сигуравачима).

Републички органи, органи аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе као и јавна предузећа (јавни и секторски наручиоци у смислу Закона о јавним набавкама) имају обавезу да услуге осигурања прибављају у поступку јавних набавки објављивањем позива и конкурсне документације на Порталу јавних набавки.

Поступак, садржина конкурсне документације као и други услови за учешће привредних субјеката у поступку одређени су Законом о јавним набавкама. Поступак је јаван и транспарентан и по објављеном позиву своју понуду могу поднети сва правна лица која задовољавају услове прописане конкурсном документацијом. Компанија учествује у поступцима јавних набавки услуге осигурања као понуђач, где нуди своје услуге са другим учесницима на тржишту.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

45. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

Накнаде кључном руководећем особљу

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Трошкови зарада - Извршни одбор	35.472	34.836
Накнада - Надзорни одбор	12.159	11.908
Укупно	47.631	46.744

46. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

Народна банка Србије – Сектор за надзор над обављањем делатности осигурања, на основу Решења, Г. бр. 1792 од 4. марта 2019. године, у периоду од 6. марта 2019. до 16. јула 2019. године, обавила је непосредну контролу пословања Компаније. Предмет контроле били су одређени сегменти пословања Компаније у периоду од 1. јануара 2018. до 16. јула 2019. године и то: управљање трошковима спровођења осигурања, пословни однос са повезаним правним лицима и каналима дистрибуције АО и друго, по потреби контроле.

До датума састављања ових појединачних финансијских извештаја, Записник Народне банке Србије о предметној контроли није достављен Компанији.

Осим наведеног није било других непосредних / посредних контрола током 2020. године.

Током 2020. године није било контрола Пореске управе.

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

47.1. Носиоци система управљања ризицима

Стратегија управљања ризицима Компаније "Дунав осигурање" а.д.о. представља оквир за успостављање система управљања ризицима и њоме је дефинисано управљање ризицима, спремност за преузимање ризика и политике управљања ризицима у Компанији. Надзорни одбор Компаније доноси Стратегију управљања ризицима као део пословне стратегије, односно саставни део пословног плана Компаније.

Надлежности и одговорности Надзорног одбора и Извршног одбора уређене су Законом о осигурању, подзаконским актима Народне банке Србије и Статутом Компаније.

За спровођење система интерних контрола и система управљања ризицима одговорни су сви запослени у Компанији, који су дужни да се при обављању својих послова придржавају Стратегије управљања ризицима, правила и процедура којима се уређује спровођење система интерних контрола и управљање ризицима у Компанији.

Надлежности и одговорности запослених у Компанији као и руководиоца организационих јединица одређени су Стратегијом управљања ризицима, Правилником о организацији и систематизацији послова и Правилником о систему интерних контрола у Компанији "Дунав осигурање" а.д.о.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

47.2. Врсте ризика које су предмет праћења и управљања

У оквиру **ризика осигурања** посебно се управља појединачним ризицима као што су: ризик неадекватно одређене премије, ризик неадекватног образовања техничких резерви, ризик осигурања који произилази из катастрофалних догађаја, посебне ризике који произилазе из промене висине, тренда (тенденције) и волатилности (одступања од очекиваног) стопа смртности (ризик смртности и ризик дуговечности), промене висине, тренда и волатилности стопа истека, раскида, обнове и откупа уговора о осигурању (ризик истека осигурања), промене висине, тренда и волатилности стопа инвалидности и болести (ризик обољевања), промене момента настанка и учесталости осигураних случајева, као и висине исплате при настанку тих случајева, ризик неадекватне процене ризика који се преузима у осигурање, ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја или преузимање ризика већих од износа самопридржаја, односно непреношење вишка ризика изнад самопридржаја у саосигурање, реосигурање, остале ризике осигурања (професионалне и техничке) који су у складу са природом, обимом и сложености пословања Компаније.

У оквиру **тржишних ризика**, посебно се управља појединачним ризицима: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, ризик промене цена непокретности, ризик приноса, девизни ризик, ризик конкуренције, ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуге осигурања, остале тржишне ризике у складу са природом, обимом и сложености пословања Компаније.

У оквиру **ризика неиспуњења обавеза друге уговорне стране** посебно се управља појединачним ризицима: ризик немогућности наплате инвестираних средстава, ризик немогућности наплате приноса од инвестираних средстава или закупа, ризик немогућности наплате потраживања по основу осигурања, саосигурања и реосигурања, остале ризике.

Ризик ликвидности обухвата појединачне ризике: ризик неадекватног управљања имовином и обавезама (*ALM - Asset Liability Management*), ризик погрешне процене, евидентирања, презентовања и обелодањивања вредности имовине и извора средстава Компаније, као и њених прихода, расхода и резултата пословања, ризик немогућности продаје имовине Компаније по књиговодственој вредности и немогућност наплате извршене продаје, ризик рочне неусклађености средстава и њихових извора, ризик немогућности измиривања обавеза по основу осигурања и другим основама, остале ризике.

У оквиру **оперативних ризика** прате се: ризик погрешног, неодговарајућег избора чланова Извршног одбора, Надзорног одбора и лица којима је поверено руковођење појединим пословима, ризик погрешног, неодговарајућег избора, распореда и постављења запослених у Компанији (квалификационо и бројно), ризик неадекватне организације пословања Компаније, информатички ризик, ризик погрешног и економски штетног уговарања послова, ризик превара, злоупотреба и других незаконитих активности, ризик уговарања, организовања и обављања послова супротно правилима струке осигурања, ризик одсуства система интерних контрола, процедура и поступака и остали ризици.

У оквиру **правних ризика** прате се: ризик налагања мера, односно изрицања казне од стране Народне банке Србије или другог надлежног органа, ризик немогућности извршења уговора (делимично или у целини), ризик могућих губитака из спорова, ризик од прања новца и финансирања тероризма и неустављања ефикасних процедура за спречавања прања новца и финансирања тероризма, ризик неусклађених пословних аката и ризик у вези примене прописа и непримењивања прописаних процедура.

Други значајни ризици обухватају појединачне ризике: репутациони ризик, који проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Компаније, стратешки ризик, који представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат или капитал Компаније услед непостојања одговарајућих политика и стратегија Компаније, њиховог неадекватног спровођења, као и услед промена у окружењу, односно изостанка одговарајућег реаговања на промене, ризици који настају при увођењу нових производа осигурања, укључујући и нове активности у вези са процесима и системима у Компанији, ризици по основу послова које је Компанија поверила трећим лицима, остали ризици који се процене као значајни.

Према степену утицаја на пословање Компаније, ризици се класификују у четири категорије:

- низак;
- средњи;
- висок; и
- екстреман ризик.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Мерење, односно процена ризика, врши се кроз квалитативну и квантитативну процену идентификованих ризика и догађаја тако што се: врши обрада сваког идентификованог ризика, анализирају постојеће контролне мере у Компанији, квантификују идентификовани ризици – кад год је то могуће, предлажу додатне мере и прати спровођење свих донетих мера.

Компанија, у оквиру управљања ризицима, врши сопствену процену ризика (*ORSA - Own Risk and Solvency Assessment*) и солвентности, чији резултати се узимају у обзир при доношењу стратешких одлука, планирању пословних активности и при управљању адекватношћу капитала.

При вршењу сопствене процене ризика и солвентности, Компанија идентификује све ризике којима је изложена или би могла бити изложена у пословању краткорочно и дугорочно.

Извештај о сопственој процени ризика и солвентности Компаније са квантитативним и квалитативним резултатима процене, закључцима и описом примењених метода и претпоставки, саставни је део Годишњег извештаја о пословању.

Документован извештај о сопственој процени ризика и солвентности надлежна организациона јединица за управљање ризицима подноси члановима управе Компаније.

47.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 "Уговори о осигурању"

Структура обрачунате премије по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања

Структура обрачунате премије по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

		У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
		2020.	2019.
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	858.249	820.266
(3)	Осигурање моторних возила – каско	2.796.087	2.565.617
(7)	Осигурање робе у превозу	283.587	279.261
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	11.884.963	12.455.539
(8) и (9)	Осигурање имовине	8.151.575	7.035.791
	Остало	2.714.579	2.616.442
Укупно неживотно осигурање		26.689.040	25.772.916
(20) и (22)	Животно осигурање	2.987.986	2.638.500
Укупна премија		29.677.026	28.411.416

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета

Структура ликвидираних штета по носиоцима ризика дата је у табели у наставку:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра					
	2020.			2019.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Ликвидиране штете у самопридржају	1.874.308	8.971.498	10.845.806	1.560.454	8.821.655	10.382.109
Удео реосигурања и саосигурања у ликвидираним штетама	1.333	580.717	582.050	-	441.776	441.776
Укупно ликвидиране штете	1.875.641	9.552.215	11.427.856	1.560.454	9.263.431	10.823.885

*износ ликвидираних штета не садржи трошкове ликвидације.

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања-диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

		У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
		2020.	2019.
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	337.609	411.557
(3)	Осигурање моторних возила - каско	1.731.375	1.474.145
(7)	Осигурање робе у превозу	77.834	141.300
	Осигурање од одговорности због употребе		
(10)	моторних возила	4.008.454	4.054.428
(8) и (9)	Осигурање имовине	2.450.786	2.419.812
	Остало	946.158	762.189
Укупно неживотно осигурање		9.552.216	9.263.431
(20) и (22) Животно осигурање		1.875.640	1.560.454
Укупно штете		11.427.856	10.823.885

Компанија реосигурава део ризика које прибавља како би контролисала изложеност губицима и на тај начин смањила ризик концентрације. Компанија има комбинацију пропорционалних и непропорционалних уговора о реосигурању.

Самопридржај је један од основних чинилаца у опредељењу ризика који ће Компанија давати у покриће реосигурања, односно дела ризика који ће задржавати.

Ризик произилази из неадекватно одређеног нивоа самопридржаја, као и из ризика непримењивања подзаконских аката и интерних аката Компаније којима су дефинисане процедуре за реосигурање вишкова ризика односно изравнање ризика.

Компанија је спроводила одговорну и опрезну политику саосигурања и реосигурања вишкова ризика, у складу са Одлуком о критеријумима, начину утврђивања, табели максималног самопридржаја и укупном износу самопридржаја, као и Правилником о условима и начину саосигурања и реосигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Структура укупно остварене (меродавне) премије према носиоцима ризика, приказана је у следећој табели:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра					
	2020.			2019.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Остварена (меродавна) премија у самопридржају	2.954.302	22.893.231	25.847.533	2.411.299	22.329.613	24.740.912
Удео реосигурања и саосигурања	15.541	3.094.403	3.109.944	7.301	2.682.401	2.689.702
Укупно остварена (меродавна) премија	2.969.843	25.987.634	28.957.477	2.418.600	25.012.014	27.430.614

Структура техничких резерви

Обрачун техничких резерви Компанија врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и интерним актима Компаније.

Техничке резерве у самопридржају на дан 31. децембра 2020. године износе 30.201.288 хиљада динара, као што је представљено у следећој табели:

	31. децембар 2020.			У хиљадама динара 31. децембар 2019.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Техничке резерве	6.010.106	27.385.969	33.396.075	5.440.196	25.023.797	30.463.993
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача	(18.308)	(3.176.479)	(3.194.787)	(3.330)	(1.905.134)	(1.908.464)
Укупно техничке резерве у самопридржају	5.991.798	24.209.490	30.201.288	5.436.866	23.118.663	28.555.529

Структура техничких резерви приказана је у Напомени 42.1, а структура технички резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача приказана је у Напомени 42.2.

Кретање преносне премије

Кретање преносне премије приказано је у табели у наставку:

	2020.			У хиљадама динара 2019.		
	Само- придржај	Реосигурање и дато саосигурање	Меродавна премија укупног портфеља	Само- придржај	Реосигурање и дато саосигурање	Меродавна премија укупног портфеља
Преносна премија - 1. јануар	11.366.955	1.190.770	12.557.725	10.644.578	932.345	11.576.923
Бруто премија	26.065.169	3.611.857	29.677.026	25.463.289	2.948.127	28.411.416
Меродавна премија	(25.847.533)	(3.109.944)	(28.957.477)	(24.740.912)	(2.689.702)	(27.430.614)
Преносна премија - 31. децембар	11.584.591	1.692.683	13.277.274	11.366.955	1.190.770	12.557.725

* Бруто премија = фактурисана премија у текућем (обрачунском) периоду.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Кретања резервисаних штета

Укупан износ резервисаних штета састоји се из резервисаних пријављених, а неликвидираних штета, резервисаних насталих непријављених штета и резервације за трошкове ликвидације и исплате штета. Обрачун резервисаних штета врши се према релевантним актима регулаторног органа Народне банке Србије и интерним актима Компаније.

У наредним прегледима износи резервисаних штета садрже и резервацију за трошкове.

Структура резервисаних штета:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2020.	2019.
Резервисане пријављене штете	6.911.430	5.327.025
Резервисане непријављене штете	7.255.259	7.229.609
Укупно резервисане штете (Напомена 40)	14.166.689	12.556.634

Кретање *резервисаних пријављених штета* презентује се у наставку:

	2020.			У хиљадама динара 2019.		
	Резерви- сане настале пријављене штете у само- придржају	Учешће реосигура- вача и саосигура- вача у резервиса- ним штетама	Резервисане настале пријављене а нерешене штете укупног портфеља	Резерви- сане настале пријављене штете у само- придржају	Учешће реосигура- вача и саосигура- вача у резервиса- ним штетама	Резерви- сане настале пријављене а нерешене штете укупног портфеља
Стање - 1. јануар	4.664.642	662.383	5.327.025	4.197.488	508.305	4.705.793
Промене резервисаних штета	855.057	729.348	1.584.405	467.154	154.078	621.232
Стање - 31. децембар	5.519.699	1.391.731	6.911.430	4.664.642	662.383	5.327.025

*Бруто је у значењу да је у питању резервација помножена коефицијентом трошкова.

**Укупан портфељ = сопствени портфељ + примљена саосигурања

Стање просечног износа резервисаних штета (редовне/спор/укупно) приказано је у следећој табели:

	2020.			У хиљадама динара 2019.		
	Редовне	У спору	Укупно	Редовне	У спору	Укупно
Просечан износ резервисаних штета	1.110	1.091	1.101	664	1.023	833

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Кретање *резервисаних непријављених штета* презентује се у наставку:

	2020.			У хиљадама динара 2019.		
	Резервисане настале неприја- вљене штете у само- придржају	Учешће реосигура- вача и саосигура- вача у резервиса- ним штетама	Резервисане настале непријавље- не штете	Резервисане настале неприја- вљене штете у само- придржају	Учешће реосигура- вача и саосигура- вача у резервиса- ним штетама	Резервисане настале непријавље- не штете
Стање - 1. јануар	7.177.300	52.309	7.229.609	6.064.985	37.860	6.102.845
Промене резервисаних штета	(27.650)	53.300	25.650	1.112.315	14.449	1.126.764
Стање - 31. децембар	7.149.650	105.609	7.255.259	7.177.300	52.309	7.229.609

*Бруто је у значењу да је у питању резервација помножена коефицијентом трошкова.

Преглед *укупних резервисаних штета* даје се у наставку:

	2020.			У хиљадама динара 2019.		
	Резервисане штете у само- придржају	Учешће реосигуравача и саосигуравача у резервиса- ним штетама	Резервисане штете укупног портфеља	Резервисане штете у само- придржају	Учешће реосигуравача и саосигуравача у резервиса- ним штетама	Резервисане штете укупног портфеља
Стање - 1. јануар	11.841.942	714.692	12.556.634	10.262.473	546.165	10.808.638
Промене резервисаних штета	827.407	782.648	1.610.055	1.579.469	168.527	1.747.996
Стање - 31. децембар	12.669.349	1.497.340	14.166.689	11.841.942	714.692	12.556.634
- Неживот	12.487.477	1.497.340	13.984.817	11.703.855	714.692	12.418.547
- Живот	181.872	-	181.872	138.087	-	138.087

*Бруто је у значењу да је у питању резервација помножена коефицијентом трошкова.

**Укупан портфељ = сопствени портфељ + примљена саосигурања

У извештајној години дошло је до повећања укупно резервисаних штета портфеља у односу на претходну годину. Учешће реосигуравача и саосигуравача у резервисаним штетама је повећано у односу на претходну годину. Напред наведена кретања резултирала су растом резервисаних штета у самопридржају текуће године у односу на претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Обелодањивање података у вези са меродавном премијом, меродавним штетама у самопридржају и трошковима по врстама осигурања

У табелама у наставку презентују се упоредни подаци о меродавним премијама и меродавним штетама у самопридржају Компаније, као и преглед трошкова спровођења осигурања за последње две године.

У хиљадама динара
за годину која се завршава
31. децембра

Врста осигурања		2020.				Салдо реосигурања
		Укупна премија	Меродавна премија у само-придржају	Меродавне штете у само-придржају	ТСО	
(1)	Осигурање од последица незгоде	858.249	805.900	322.834	264.118	27.357
(3)	Осигурање моторних возила - каско	2.796.087	2.598.856	2.080.854	1.000.798	61.360
(7)	Осигурање робе у превозу	283.587	242.115	137.745	108.643	48.625
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	11.884.963	12.059.830	5.017.942	3.340.644	104.787
(8) и (9)	Осигурање имовине	8.151.575	5.358.379	2.619.339	1.656.471	2.150.717
	Остало	2.714.579	1.828.151	339.536	918.929	609.536
Укупно неживотно осигурање		26.689.040	22.893.231	10.518.250	7.289.603	3.002.382
(20) и (22)	Животно осигурање	2.987.986	2.954.302	1.936.659	685.125	27.424
Укупно		29.677.026	25.847.533	12.454.909	7.974.728	3.029.806

*салдо реосигурања = (удео реосигурања + дата саосигурања у премији) – (учешће реосигурања + дата саосигурања у накнади штета)

У хиљадама динара
за годину која се завршава
31. децембра

Врста осигурања		2019.				Салдо реосигурања
		Укупна премија	Меродавна премија у само-придржају	Меродавне штете у само-придржају	ТСО	
(1)	Осигурање од последица незгоде	820.266	770.010	526.588	280.831	38.288
(3)	Осигурање моторних возила - каско	2.565.617	2.332.088	1.602.526	921.798	46.622
(7)	Осигурање робе у превозу	279.261	223.874	104.213	85.943	16.970
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	12.455.539	12.245.195	4.733.831	3.959.452	29.353
(8) и (9)	Осигурање имовине	7.035.791	4.965.760	2.314.443	1.579.507	1.776.161
	Остало	2.616.442	1.792.686	1.722.841	970.201	591.329
Укупно неживотно осигурање		25.772.916	22.329.613	11.004.442	7.797.732	2.498.723
(20) и (22)	Животно осигурање	2.638.500	2.411.299	1.666.289	622.899	7.628
Укупно		28.411.416	24.740.912	12.670.731	8.420.631	2.506.351

*салдо реосигурања = (удео реосигурања + дата саосигурања у премији) – (учешће реосигурања + дата саосигурања у накнади штета)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Обелодањивање података у вези са меродавним техничким резултатом (брuto)

		Технички резултат (МШ:МП) у%	
		31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	56,80	93,87
(2)	Добровољно здравствено осигурање	64,16	99,28
(3)	Осигурање моторних возила – каско	110,04	95,67
(4)	Осигурање шинских возила	42,40	(7,25)
(5)	Осигурање ваздухоплова	274,71	45,02
(6)	Осигурање пловних објеката	202,76	121,60
(7)	Осигурање робе у превозу	71,96	92,55
(8)	Осигурање имовине од пожара и других опасности	75,17	26,13
(9)	Остала осигурања имовине	62,89	61,76
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	51,95	48,30
(11)	Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	69,07	(0,42)
(12)	Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	0,55	89,19
(13)	Осигурање од опште одговорности	(48,32)	222,78
(14)	Осигурање кредита	2,49	144,44
(15)	Осигурање јемства	251,42	(4,16)
(16)	Осигурање финансијских губитака	(1,43)	38,42
(17)	Осигурање трошкова правне заштите	-	-
(18)	Осигурање помоћи на путовању	57,62	76,22
	Укупно неживотно осигурање	60,34	61,30
(20)	Осигурање живота	83,02	88,71
(22)	Допунско осигурање уз осигурање живота	55,33	56,64
	Укупно животно осигурање	81,62	86,75
	Укупно	62,63	63,64

Обелодањивање података у вези са меродавним техничким резултатом у самопридржају

		Технички резултат (МШ:МП) у%	
		31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	56,11	96,00
(2)	Добровољно здравствено осигурање	65,09	103,36
(3)	Осигурање моторних возила - каско	112,26	96,40
(4)	Осигурање шинских возила	55,56	(4,89)
(5)	Осигурање ваздухоплова	881,28	29,94
(6)	Осигурање пловних објеката	206,27	122,58
(7)	Осигурање робе у превозу	81,34	70,30
(8)	Осигурање имовине од пожара и других опасности	70,28	42,27
(9)	Остала осигурања имовине	69,71	75,89
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	52,07	48,48
(11)	Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	534,00	(18,97)
(12)	Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	(7,76)	124,61
(13)	Осигурање од опште одговорности	(91,22)	322,58
(14)	Осигурање кредита	3,26	149,37
(15)	Осигурање јемства	326,87	(2,54)
(16)	Осигурање финансијских губитака	9,82	6,46
(17)	Осигурање трошкова правне заштите	-	-
(18)	Осигурање помоћи на путовању	57,62	76,22
	Укупно неживотно осигурање	60,93	65,64
(20)	Осигурање живота	83,49	89,07
(22)	Допунско осигурање уз осигурање живота	55,33	56,64
	Укупно животно осигурање	82,05	87,08
	Укупно	63,47	67,83

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Анализа осетљивости у случају промене процена

У наставку је приказана анализа осетљивости износа обавеза из осигурања признатих у појединачним финансијским извештајима на промене кључних претпоставки обрачуна. При томе, за износе обавеза по основу дугорочних уговора о осигурању са фиксним или гарантованим условима, промене у претпоставкама неће узроковати значајне промене у износу признатих обавеза, односно резервисања, осим уколико су од таквог значаја да узрокују подешавања преко теста адекватности обавеза.

Следећа табела приказује потенцијални утицај промене појединих кључних претпоставки на износе признатих резервисања за штете:

	Обим промене	У хиљадама динара 31. децембар 2020.
<u>Резервисања за рентне штете:</u>		
- смањење дисконта (повећање претпоставке о расту рентних исплата),	-1%	+159.126
- повећање дисконта (смањење претпоставке о расту рентних исплата)	+1%	(127.506)
- смањење стопе смртности за све године	-10%	+32.497
- повећање стопе смртности за све године	+10%	(28.927)

Следећа табела приказује потенцијални утицај промене појединих кључних претпоставки на износе математичке резерве:

	Обим промене	У хиљадама динара 31. децембар 2020.
<u>Математичка резерва:</u>		
- смањење дисконта	-0,5%	122.084
- повећање дисконта	+0,5%	(78.282)
- смањење стопе смртности за све године	-10%	(8.084)
- повећање стопе смртности за све године	+10%	7.569

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)**47.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 "Уговори о осигурању" (Наставак)**

Имајући у виду да подаци о историјском развоју штета представљају основну претпоставку у обрачуну насталих непријављених штета (ИБНР) у наставку су дати подаци о броју и износу решених и резервисаних штета по врстама осигурања и годинама настанка.

Преглед износа штета пренетих из ранијег периода, према години настанка

Врста осигурања	пре 2016.		2016.		2017.		2018.		2019.		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	4.056	240	303	-	1.446	420	3.428	641	18.621	-	27.854	1.301
Допунско осигурање уз осигурање живота	3.668	380	844	1.005	1.031	280	1.692	206	2.350	320	9.585	2.191
Укупно живот	7.724	620	1.147	1.005	2.477	700	5.120	847	20.971	320	37.439	3.492
Осигурање од последица незгоде	160	7.994	-	8.536	160	4.004	226	2.761	1.796	2.519	2.342	25.814
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	2	20	397	-	9.517	-	9.916	20
Осигурање моторних возила	-	11.253	-	10.108	248	15.823	1.697	19.585	51.588	3.160	53.533	59.929
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	525	-	3.606	-	4.131	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	-	325.000	1.100	-	117.000	-	118.100	325.000
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	-	117.123	-	2.650	-	11.872	11.000	7.610	65.702	150	76.702	139.405
Остала осигурања имовине	-	34.613	1.500	15.930	5.000	10.619	69.811	24.100	49.814	1.600	126.125	86.862
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	664.639	967.561	64.055	224.421	79.756	254.691	113.231	196.939	349.245	88.833	1.270.926	1.732.445
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	1.049	-	-	-	-	-	-	-	1.049	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	37.619	340.779	4.769	25.276	10.889	54.522	10.952	16.066	196.587	5.308	260.816	441.951
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	88.951	-	-	-	88.951	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	350	45	1.345	394	-	439	1.695
Укупно неживот	702.418	1.479.323	71.373	286.921	96.055	676.901	297.935	268.406	845.249	101.570	2.013.030	2.813.121
Укупно	710.142	1.479.943	72.520	287.926	98.532	677.601	303.055	269.253	866.220	101.890	2.050.469	2.816.613

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Преглед броја штета пренетих из ранијег периода, према години настанка (у комадима)

Врста осигурања	пре 2016.		2016.		2017.		2018.		2019.		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	32	2	3	-	15	2	22	3	87	-	159	7
Допунско осигурање уз осигурање живота	132	2	33	3	26	2	36	2	55	1	282	10
Укупно живот	164	4	36	3	41	4	58	5	142	1	441	17
Осигурање од последица незгоде	2	39	-	29	1	22	5	21	15	17	23	128
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	1	2	19	-	634	-	654	2
Осигурање моторних возила	-	11	-	5	3	10	9	15	202	5	214	46
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	2	1
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	-	13	-	3	-	4	1	5	19	1	20	26
Остала осигурања имовине	-	18	2	3	1	8	5	18	37	2	45	49
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	261	785	37	347	68	473	162	450	858	245	1.386	2.300
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	8	67	2	27	10	37	63	29	191	17	274	177
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	1	1	3	25	-	26	4
Укупно неживот	271	933	43	414	84	558	268	541	1.983	287	2.649	2.733
Укупно	435	937	79	417	125	562	326	546	2.125	288	3.090	2.750

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)*Преглед решених штета у току 2020. године по врсти осигурања и према години настанка*

Врста осигурања	пре 2017.		2017.		2018.		2019.		2020		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	1.744	118	730	-	10.622	125	206.486	-	1.590.782	277	1.810.364	520
Допунско осигурање уз осигурање живота	275	134	447	-	2.529	75	26.418	477	34.402	-	64.071	686
Укупно живот	2.019	252	1.177	-	13.151	200	232.904	477	1.625.184	277	1.874.435	1.206
Осигурање од последица незгоде	688	5.212	3.302	1.166	9.688	1.657	118.418	7.085	186.551	3.841	318.647	18.961
Добровољно здравствено осигурање	-	-	1.332	-	7.042	77	80.356	-	245.764	-	334.494	77
Осигурање моторних возила	3.618	1.326	9.477	136	12.642	602	347.932	1.875	1.352.155	1.611	1.725.824	5.550
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	1.119	-	7.768	-	2.118	-	11.005	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	41.301	-	9.344	-	50.645	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	567	-	8.079	-	34.217	-	42.863	-
Осигурање робе у превозу	-	-	-	-	1.605	-	11.463	-	64.765	-	77.833	-
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	15	4.498	1.652	-	25.006	570	56.396	173	322.716	2.941	405.785	8.182
Остала осигурања имовине	1.759	2.146	703	91	130.011	4.269	224.651	361	1.672.710	120	2.029.834	6.987
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	116.960	217.989	80.699	69.458	131.951	58.167	1.034.929	109.065	2.118.752	70.484	3.483.291	525.163
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	5.945	-	42.159	-	48.104	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	1.886	-	1.886	-
Осигурање од опште одговорности	21.825	14.142	4.308	5.040	14.733	1.176	58.261	1.492	103.004	96	202.131	21.946
Осигурање кредита	-	-	3	-	2.278	-	32.814	-	1.081	-	36.176	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	-	-	57.130	-	-	-	57.130	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	225	-	4.295	-	4.520	-
Осигурање помоћи на путовању	1	-	425	75	2.634	-	70.017	-	62.028	-	135.105	75
Укупно неживот	144.866	245.313	101.901	75.966	339.276	66.518	2.155.685	120.051	6.223.545	79.093	8.965.273	586.941
Укупно	146.885	245.565	103.078	75.966	352.427	66.718	2.388.589	120.528	7.848.729	79.370	10.839.708	588.147

*Напомена: дати подаци представљају решене штете без одбијених

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Преглед решених штета у току 2020. године по врсти осигурања и према години настанка (по броју)

Врста осигурања	пре 2017.		2017.		2018.		2019.		2020		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	77	1	9		63	1	1.166	-	19.109	4	20.424	6
Допунско осигурање уз осигурање живота	2	1	12		65	2	904	9	1.481	-	2.464	12
Укупно живот	79	2	21	-	128	3	2.070	9	20.590	4	22.888	18
Осигурање од последица незгоде	8	21	53	14	150	17	2.536	47	5.419	27	8.166	126
Добровољно здравствено осигурање	-	-	30		213	1	3.794		21.120		25.157	1
Осигурање моторних возила	99	1	224	1	142	4	3.697	5	16.198	3	20.360	14
Осигурање шинских возила	-	-	-		11		17		33		61	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-		-		4		1		5	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-		1		10		43		54	-
Осигурање робе у превозу	-	-	-		1		62		170		233	-
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	1	4	6		14	1	266	1	2.149	-	2.436	6
Остала осигурања имовине	6	4	24	2	72	6	3.351	1	19.621	-	23.074	13
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	134	326	216	194	572	228	5.429	420	15.425	185	21.776	1.353
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-		-		2		1		3	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-		-		-		3		3	-
Осигурање од опште одговорности	39	24	27	9	188	4	1.055	7	1.935	1	3.244	45
Осигурање кредита	-	-	1		302		1.517		72		1.892	-
Осигурање јемства	-	-	-		-		1		-		1	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-		-		4		60		64	-
Осигурање помоћи на путовању	2	-	38	2	89		4.486		2.277		6.892	2
Укупно неживот	289	380	619	222	1.755	261	26.231	481	84.527	216	113.421	1.560
Укупно	368	382	640	222	1.883	264	28.301	490	105.117	220	136.309	1.578

*Напомена: дати подаци представљају решене штете без одбијених

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)
Преглед резервисаних пријављених штета према години настанка на дан 31. децембар 2020. године

Врста осигурања	пре 2017.		2017.		2018.		2019.		2020		У хиљадама динара Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	1.667	60	1.205	520	1.832	350	18.104	-	26.558	-	49.366	930
Допунско осигурање уз осигурање живота	3.354	1.225	888	280	1.213	180	1.686	641	1.429	-	8.570	2.326
Укупно живот	5.021	1.285	2.093	800	3.045	530	19.790	641	27.987	-	57.936	3.256
Осигурање од последица незгоде	160	13.734	-	3.545	333	4.483	1.434	6.475	2.071	2.608	3.998	30.845
Добровољно здравствено осигурање	-	-	50	20	22	-	1.129	280	8.615	190	9.816	490
Осигурање моторних возила	-	20.082	-	16.043	-	20.233	739	10.108	38.536	1.547	39.275	68.013
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	47.832	-	478	-	-	-	33.482	-	81.792	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	3.200	-	-	-	-	20.840	-	20.840	3.200
Осигурање робе у превозу	-	-	-	325.000	1.100	-	117.000	40.000	-	-	118.100	365.000
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	-	170.080	-	12.100	-	16.718	61.000	840	587.055	4.750	648.055	204.488
Остала осигурања имовине	-	47.737	-	11.156	300	16.708	104.030	4.050	140.820	1.750	245.150	81.401
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	1.016.577	995.056	72.209	254.288	55.653	266.364	181.821	270.069	401.449	65.333	1.727.709	1.851.110
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	957	-	-	-	-	-	-	-	-	-	957	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	27.998	400.924	10.095	66.405	5.958	17.352	188.566	18.208	10.240	4.976	242.857	507.865
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	87.764	-	-	-	-	-	87.764	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	-	409	-	409	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	1.600	-	-	130	-	130	1.600
Укупно неживот	1.045.692	1.647.613	130.186	691.757	151.608	343.458	655.719	350.030	1.243.647	81.154	3.226.852	3.114.012
Укупно	1.050.713	1.648.898	132.279	692.557	154.653	343.988	675.509	350.671	1.271.634	81.154	3.284.788	3.117.268

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Преглед резервисаних пријављених штета према години настанка на дан 31. децембар 2020. године (број)

Врста осигурања	пре 2017.		2017.		2018.		2019.		2020		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	17	1	14	3	14	1	53	-	130		228	5
Допунско осигурање уз осигурање живота	115	4	24	2	36	2	36	3	28		239	11
Укупно живот	132	5	38	5	50	3	89	3	158	-	467	16
Осигурање од последица незгоде	2	52	-	19	7	22	6	35	11	14	26	142
Добровољно здравствено осигурање	-	-	1	2	3		66	2	1.033	1	1.103	5
Осигурање моторних возила	-	15	-	12	-	16	3	11	163	5	166	59
Осигурање шинских возила	-	-	-		-		-		-		-	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	1		1		-		1		3	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	1	-		-		3		3	1
Осигурање робе у превозу	-	-	-	1	1		1	1	-		2	2
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	-	11	-	3	-	5	4	3	14	3	18	25
Остала осигурања имовине	-	14	-	9	1	16	4	4	17	4	22	47
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	300	829	29	409	41	446	91	480	479	184	940	2.348
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	2	-	-		-		-		-		2	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-		-		-		-		-	-
Осигурање од опште одговорности	6	69	4	43	41	32	41	51	105	12	197	207
Осигурање кредита	-	-	-		-		-		-		-	-
Осигурање јемства	-	-	-		1		-		-		1	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-		-		-		5		5	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-		-	3	-		3		3	3
Укупно неживот	310	990	35	499	96	540	216	587	1.834	223	2.491	2.839
Укупно	442	995	73	504	146	543	305	590	1.992	223	2.958	2.855

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

47.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 "Финансијски инструменти: обелодањивања"

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани (Напомена 25)*	268.886	469.807
Потраживања (Напомена 27 и 26)**	5.505.486	4.973.899
Финансијски пласмани (Напомена 28)	31.512.417	27.546.609
Готовински еквиваленти и готовина (Напомена 30)	2.162.017	1.957.687
Активна временска разграничења (Потраживања за нефактурисан приход)	2.529	2.122
Стање на дан	39.451.335	34.950.124
Финансијске обавезе		
Обавезе по основу штета и уговорених износа	75.609	63.063
Обавезе за премију (Напомена 36)	1.777.317	1.218.606
Обавезе за провизију (Напомена 36)	48.372	51.827
Обавезе према добављачима (Напомена 36)	222.270	178.772
Обавезе за дивиденде (Напомена 36)	2.548.043	2.011.341
Пасивна временска разграничења (Унапред обрачунати трошкови)	9.343	28.895
Стање на дан	4.680.954	3.552.504

*Дугорочни финансијски пласмани осим учешћа у капиталу ППЛ

** Потраживања и дугорочни регреси умањени за дате авансе и потраживања од запослених.

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик;
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цене финансијског инструмента; и
- ризик ликвидности.

Друштво сматра да по основу техничких резерви које падају на терет реосигураваача није изложено значајном кредитном, тржишном и ризику ликвидности. Техничке резерве које падају на терет реосигураваача се у потпуности односе на Дунав РЕ а.д.о. Београд који има АМ Бест финансијски рејтинг Б+/добар и кредитни рејтинг БББ-/стабилни изгледи.

47.4.1. Кредитни ризик

Изложеност кредитном ризику посебно се обелодањује за следеће категорије финансијских средства, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани,
- финансијски пласмани и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Компаније кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања и обрачунатих камата по основу кашњења у измиривању обавеза од стране дужника. Ово је, пре свега, последица изражене неликвидности у привреди, као и присутне праксе да осигураници обавезе по основу премије осигурања не третирају као приоритетне и сврставају их иза обавеза по основу пореза, зарада и обавеза према банкама и добављачима.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

У процесу управљања кредитним ризиком, Компанија управља ризицима који произилазе из уложених средстава у хартије од вредности којима се тргује и ризиком бонитета осигураника, интерно категорисаних у сегмент великих клијената и осталим ризицима који стоје у вези са наплатом потраживања.

Просечан период наплате потраживања током 2020. године био је 72 дана (2019. година: 64 дана).

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у следећој табели:

У хиљадама динара

Финансијска имовина	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Дугорочни финансијски пласмани	268.886	469.807
Потраживања	5.505.486	4.973.899
Финансијски пласмани	31.512.417	27.546.609
Готовина и готовински еквиваленти	2.162.017	1.957.687
Укупно:	39.448.806	34.948.002

Изложеност кредитном ризику, у погледу потраживања, приказана је и на основу старосне структуре потраживања која је дата у следећој табели:

У хиљадама динара

31. децембар 2020.

Старосна структура потраживања	31. децембар 2020.		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
Недоспело	5.045.689	493.036	4.552.653
Кашњење од 0-90 дана	1.022.636	318.318	704.318
Кашњење од 91-180 дана	578.794	452.268	126.526
Кашњење од 181-270 дана	167.757	111.535	56.222
Кашњење преко 271 дана	7.949.284	7.883.517	65.767
Укупно	14.764.160	9.258.674	5.505.486

Нето потраживања у укупном износу од 248.515 хиљада динара са кашњењем преко 90 дана на дан 31. децембра 2020. године нису исправљена имајући у виду да су наплаћена закључно са 31. јануаром 2021. године.

47.4.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности

Девизни ризик

Под девизним ризиком подразумева се вероватноћа настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Компаније услед промене вредности девизних курсева. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексираних страном валутом.

Компанија управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања, адекватности капитала и захтева за очувањем ликвидности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Девизни ризик (Наставак)

Изложеност Компаније девизном ризику на дан 31. децембра 2020. године је дата у наредној табели:

			Остале валуте	У хиљадама динара	
	USD	EUR		РСД	Укупно
Финансијска средства					
Дугорочни финансијски пласмани	-	215.863	-	53.023	268.886
Потраживања	-	14.034	475	5.490.977	5.505.486
Финансијски пласмани	-	2.465.819	-	29.046.598	31.512.417
Готовински еквиваленти и готовина	26.166	422.562	55.736	1.657.553	2.162.017
Потраживања за нефактурисани приход	-	-	-	2.529	2.529
Укупно	26.166	3.118.278	56.211	36.250.680	39.451.335
Финансијске обавезе					
Обавезе за премије и штете	-	-	-	1.852.926	1.852.926
Обавезе за провизију и регресе	-	1.543	-	46.829	48.372
Обавезе према добављачима	-	739	5	221.526	222.270
Обавезе за дивиденде	-	-	-	2.548.043	2.548.043
Унапред обрачунати трошкови	-	-	-	9.343	9.343
Укупно	0	2.282	5	4.678.667	4.680.954
Нето девизна позиција - 31. децембар 2020.	26.166	3.115.996	56.206	31.572.013	34.770.381

Изложеност Компаније девизном ризику на дан 31. децембра 2019. године је дата у наредној табели:

			Остале валуте	У хиљадама динара	
	USD	EUR		РСД	Укупно
Финансијска средства					
Дугорочни финансијски пласмани	-	153.684	-	316.123	469.807
Потраживања	-	10.372	194	4.963.333	4.973.899
Финансијски пласмани	49.305	2.371.595	-	25.125.709	27.546.609
Готовински еквиваленти и готовина	15.147	403.625	53.187	1.485.728	1.957.687
Потраживања за нефактурисани приход	-	-	-	2.122	2.122
Укупно	64.452	2.939.276	53.381	31.893.015	34.950.124
Финансијске обавезе					
Обавезе за премије и штете	-	-	-	1.281.669	1.281.669
Обавезе за провизију и регресе	-	2.148	-	49.679	51.827
Обавезе према добављачима	-	354	-	178.418	178.772
Обавезе за дивиденде	-	-	-	2.011.341	2.011.341
Унапред обрачунати трошкови	-	-	-	28.895	28.895
Укупно	-	2.502	-	3.550.002	3.552.504
Нето девизна позиција - 31. децембар 2019.	64.452	2.936.774	53.381	28.343.013	31.397.620

Компанија је изложена девизном ризику првенствено преко дугорочних и краткорочних финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима које су деноминовани у страниј валути. У случају промене девизног курса за $\pm 25\%$ ефекат на биланс успеха ± 46.284 хиљаде динара у 2020. години, односно ± 33.054 у 2019. години.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Каматни ризик

У процесу идентификовања каматног ризика Компанија прати трансакције којима се врши депоновање и улагање краткорочних компанијских извора, пре свега техничких резерви у дугорочне облике имовине, као и дугорочних извора у краткорочне облике имовине, константно имајући у фокусу хоризонталну и вертикалну усклађеност активе и пасиве.

Изложеност каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Компанија пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентованим у наредној табели:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	Облик финансијског средства
Дугорочни финансијски пласмани	5,85% 1,80% - 2,00%	Државне ХоВ остало Орочени депозити
Потраживања	У висини прописане затезне камате	Потраживања
Финансијски пласмани	0,95% - 2,60% 1,7% - 5,875%	Орочени депозити Државне ХоВ

Компанија прати промене каматних стопа на финансијском тржишту и у складу са променама предузима активности улагања у пласмане који носе мањи каматни ризик.

Компанија је у периоду 1. јануар – 31. децембар 2020. године орочавала динарска средства код банака на кратак рок, у циљу праћења кретања на тржишту каматних стопа и евентуалних учешћа на аукцијама државних хартија од вредности.

У случају промене каматних стопа за ± 1 п.п. ефекат на биланс успеха и на ревалоризационе резерве укупно би износио ± 749.149 хиљада динара

Ризик промене цене финансијског инструмента

Ризик промене цене финансијског инструмента је ризик флукуације тржишних цена власничких и дужничких хартија од вредности који утиче на промену њихове фер вредности

Индекс најликвиднијих акција BELEX15 на дан 31. децембар 2020. године износио је 748,61 индексних поена и за 6,62% је нижи у односу на крај 2019. године када је износио 801,69 индексних поена. Општи индекс акција BELEXline на дан 31. децембар 2020. године износио је 1.566,03 индексних поена и забележио је пад у односу на крај претходне године од 9,31%, када је износио 1.726,82 индексних поена.

Највећи део финансијских средстава Компаније односи се на државне хартије од вредности и у нешто мањем проценту на акције правних лица које су подложне ризику промене цена.

Како би се умањио утицај ризика промене цена ХоВ, део слободних средстава је инвестиран у најквалитетније акције емитената које се котирају на Prime Listing и Standard Listing Берзе, а које обезбеђују минималну изложеност ризицима, доносе стабилан дивидендни принос и које Компанија планира да држи у портфолиу дугорочно

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају извештајног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	53.023	316.123
Потраживања	5.505.486	4.973.899
Финансијски пласмани	1.373.241	1.589.958
Готовина и готовински еквиваленти	787.913	564.600
Потраживања за нефактурисан приход	2.529	2.122
	7.722.192	7.446.702
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	215.863	153.684
Финансијски пласмани	29.224.175	25.584.651
Готовина и готовински еквиваленти	26.154	246.944
	29.466.192	25.985.279
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Финансијски пласмани	915.000	372.000
Готовина и готовински еквиваленти	1.347.951	1.146.143
	2.262.951	1.518.143
	39.451.335	34.950.124
<i>Каматни геп:</i>		
- фиксна камата	3.820.936	3.164.602
- варијабилна камата	3.398	1.731
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
Обавезе по основу штета	75.609	63.063
Обавезе за премију	1.777.317	1.218.606
Обавезе за провизију	48.372	51.827
Обавезе према добављачима	222.270	178.772
Обавезе за дивиденде	2.548.043	2.011.341
Унапред обрачунати трошкови	9.343	28.895
	4.680.954	3.552.504

Ризик ликвидности

Компанија управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Одржавање ликвидности Компаније у 2020. години није дошло ни у једном тренутку у питање.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на *недисконтованим токовима готовине* насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће Компанија бити у могућности да наплати потраживања.

Доспећа финансијских средстава

У хиљадама динара
31.децембар 2020.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	268.886	268.886
Потраживања	4.552.652	352.458	534.609	65.767	5.505.486
Краткорочни финансијски пласмани	2.074.850	3.047.398	26.390.169	-	31.512.417
Готовински еквиваленти и готовина	2.162.017	-	-	-	2.162.017
Потраживања за нефактурисан приход	-	-	2.529	-	2.529
Укупно	8.789.519	3.399.856	26.927.307	334.653	39.451.335

Доспећа финансијских обавеза

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Обавезе по основу штета	22.777	834	36.790	15.208	75.609
Обавезе за премију саосигурања и реосигурања conto	1.602.693	75.897	48.577	50.150	1.777.317
Обавезе за провизију и регресе	8.737	12.961	886	25.788	48.372
Обавезе према добављачима	188.348	22.612	8.107	3.203	222.270
Обавезе за дивиденде	-	-	536.702	2.011.341	2.548.043
Унапред обрачунати трошкови	7.581	-	-	1.762	9.343
Укупно	1.830.136	112.304	631.062	2.107.452	4.680.954
Усклађеност средстава и обавеза на дан 31.12.2020.	6.959.383	3.287.552	26.296.245	(1.772.799)	34.770.381

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

			У хиљадама динара 31.децембар 2019.		
Доспећа финансијских средстава	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	469.807	469.807
Потраживања	1.373.838	940.013	2.288.845	371.203	4.973.899
Краткорочни финансијски пласмани	3.910.034	7.842.346	15.794.229	-	27.546.609
Готовински еквиваленти и готовина	1.957.687	-	-	-	1.957.687
Потраживања за нефактурисан приход	-	-	2.122	-	2.122
Укупно	7.241.559	8.782.359	18.085.196	841.010	34.950.124
Доспећа финансијских обавеза	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Обавезе по основу штета	39.270	6.340	2.340	15.113	63.063
Обавезе за премију саосигурања и реосигурања конто	1.114.818	11.770	41.610	50.408	1.218.606
Обавезе за провизију и регресе	48.606	1.653	437	1.131	51.827
Обавезе према добављачима	172.379	1.748	914	3.731	178.772
Обавезе за дивиденде	-	-	771347	1.239.994	2.011.341
Унапред обрачунати трошкови	28.645	-	-	250	28.895
Укупно	1.403.718	21.511	816.648	1.310.627	3.552.504
Усклађеност средстава и обавеза на дан 31.12.2019.	5.837.841	8.760.848	17.268.548	(469.617)	31.397.620

На дан 31. децембра 2020. године најликвиднија имовина Компаније, чија је рочност доспећа до месец дана износи 9.266.017 хиљада динара, док истовремено краткорочне обавезе које доспевају у року до месец дана износе 3.452.264 хиљаде динара, што указује да постоји вишак ликвидних средстава у односу на обавезе. Овај вишак ликвидних средстава преносиће се сукцесивно кроз наредне периоде, што указује да су створени услови за континуирано остваривање ликвидности Компаније.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Фер вредност финансијских инструмената

	31. децембар 2020.		У хиљадама динара 31. децембар 2019.	
	Књигово- дствена вредност	Фер вредност	Књигово- дствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	268.886	268.886	469.807	469.807
Потраживања	5.505.486	5.505.486	4.973.899	4.973.899
Финансијски пласмани	31.512.417	31.512.417	27.546.609	27.546.609
Готовина и готовински еквиваленти	2.162.017	2.162.017	1.957.687	1.957.687
Остала потраживања	2.529	2.529	2.122	2.122
Стање на дан	39.451.335	39.451.335	34.950.124	34.950.124
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу штета	75.609	75.609	63.063	63.063
Обавезе за премију	1.777.317	1.777.317	1.218.606	1.218.606
Обавезе за провизију	48.372	48.372	51.827	51.827
Добављачи	222.270	222.270	178.772	178.772
Обавезе за дивиденде	2.548.043	2.548.043	2.011.341	2.011.341
Остале обавезе	9.343	9.343	28.895	28.895
Стање на дан	4.680.954	4.680.954	3.552.504	3.552.504

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произилази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произилази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене).
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произилази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности.

	У хиљадама динара 31. децембар 2020.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Финансијски пласмани	19.814.291	6.621.231	-	26.435.522
Стање на дан	19.814.291	6.621.231	-	26.435.522

	У хиљадама динара 31. децембар 2019.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Финансијски пласмани	18.021.737	2.506.075	-	20.527.812
Стање на дан	18.021.737	2.506.075	-	20.527.812

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

47. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (Наставак)

Друштво нема финансијске обавезе које се вреднују по фер вредности.

Током године није било ставки које би по хијерархији мера фер вредности биле рекласификоване из једног нивоа у други.

47.4.3. Ефекти ширења COVID на пословање Друштва

И поред негативних глобалних кретања у 2020. години Друштво је не само реализовало постављене пословне планове већ је и забележило позитиван резултат. Ефекти пандемије корона вируса нису се негативно одразили на обим пословања друштва нити на показатеље профитабилности, продуктивности, ликвидности и др.

Остварена бруто фактурисана премија је за 4,45% виша у односу на реализацију из 2019. године односно за 1,35% виша у односу на план. Премија осигурања у самопридржају је за 1,06% виша у односу на план, док је за 3,29% виша у односу на остварење у 2019. години. У погледу ликвидираних штета у самопридржају остварење 2020. године је више у односу на претходну годину за 4,47%, док је у односу на план ниже за 7,59%. Укупни нето добитак износи 3.198,4 милиона динара што је за 6,55% више у односу на 2019. годину. Рацио штета у самопридржају Друштва забележио је пад од 3,02 процентна поена, рацио трошкова пад од 3,19 процентних поена, тако да је комбиновани рацио 1 у самопридржају забележио пад од 6,21 п.п. Показатељи поврата на уложени капитал у 2020. години износе: – поврат на укупни капитал износи 20,57% у односу на 22,03% у 2019. години док је стопа поврата на укупну активу 5,59% (2019. 5,87%).

Стопе наплате односно плаћања обавеза у односу на укупна потраживања/обавезе су на приближно истим нивоима као у претходном периоду с тим да је евидентиран пораст наплате потраживања од готово 2%. Укупна инвестициона актива је порасла за 11,03 % у 2020. години, односно забележен је раст инвестиционог портфеља од 3.820,8 милиона динара. Највећи део раста инвестиционог портфеља настао је из интерног потенцијала Друштва да генерише слободна новчана средства из пословних активности.

На 31.12.2020. године гарантни капитал је био 3,03 пута већи од захтеване маргине солвентности за осигурање, односно однос захтеване маргине солвентности за осигурање и гарантног капитала је износио 2,37 што довољно говори о стабилној капиталној основи Друштва.

Друштво закључује да нема значајног негативног утицаја COVID-19 на пословање друштва. У наредном периоду друштво ће и даље активно пратити ризике проистекле из пандемије COVID-19 и својим клијентима давати све потребне информације о покривима на снази и новим програмима осигурања.

48. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2020. године Друштво је тужена страна у 59 судских спора ван послова осигурања. Укупна вредност спорова који се воде против Друштва по овим основама је 22.477 хиљада динара. Укупан износ резервисања по основу спорова ван осигурања је 26.500 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2020. године Друштво је тужена страна у 2.773 судска спора по основу одштетних захтева. У свим случајевима у којима се одштетни захтев односи на накнаду из уговора о осигурању извршена је резервација у укупном износу од 3.117.269 хиљада динара.

У делу судске наплате дугујуће премије осигурања и регреса број предмета у раду у 2020. години је био 16.936, који обухватају парничне, извршне, стечајне и ликвидационе поступке. Вредност спорова за премију износи 2.056.644 хиљаде динара и представља максимално могући позитиван ефекат, док је стварна могућност наплате по основу наведених спорова значајно нижа.

Друштво сматра, имајући у виду износ резервисаних средстава, да исходи спорова који су у току неће имати материјално значајне негативне ефекте на финансијско стање или резултат пословања Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

49. НЕУСАГЛАШЕНА ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

Компанија је у складу са чланом 22. Закона о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 73/2019) била дужна да изврши усаглашавање потраживања и обавеза пре састављања финансијских извештаја. Компанија је послала ИОС-е својим комитентима на дан 31. октобра 2020. године.

Неусаглашена потраживања износе 15.405 хиљада динара и односе се у највећој мери на потраживања по основу премије осигурња од 41 клијента у износу од 14.751 хиљада.

Руководство Компаније сматра да горе наведена неусаглашена потраживања немају материјално значајне ефекте на приложене појединачне финансијске извештаје.

Укупне обавезе на дан 31. октобра 2020. године су износиле 2.182.926 хиљаду динара. Компанија је до датума састављања приложених појединачних финансијских извештаја усагласила (или платила или потписала ИОС-е и Записнике) обавезе у износу од 2.163.280 хиљада динара, односно 99,10%.

50. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било значајних догађаја након датума биланса стања, укључујући и било какве негативне развоје спорова у току против Друштва, нити нових материјално значајних судских и других спорова, који би захтевали додатна обелодањивања или корекције приложених појединачних финансијских извештаја.

51. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	31. децембар 2020.	У динарима 31. децембар 2019.
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	104,9186
GBP	130,3984	137,5998
CHF	108,4388	108,4004

У Београду, 19. марта 2021. године

Ивана Соковић
Председник Извршног одбора

Милица Ђурђевић
Члан Извршног одбора

Сања Даниловић
Директор финансијске функције,
Лице одговорно за састављање финансијских извештаја